

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

25 Απριλίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 86

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4684

Κύρωση της από 30.3.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75) και άλλες διατάξεις.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

**Κύρωση της από 30.3.2020 Π.Ν.Π.
«Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του
κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες
διατάξεις» (Α' 75)**

Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η από 30.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις», που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 75 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α') και έχει ως εξής:

**«ΠΡΑΞΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του
κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες
διατάξεις**

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Την παράγραφο 1 του άρθρου 44, σε συνδυασμό προς τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 5, το άρθρο 9Α, το άρθρο 16, την παράγραφο 3 του άρθρου 18, την παράγραφο 3 του άρθρου 21, τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 22, την παράγραφο 1 του άρθρου 24, την παράγραφο 4 του άρθρου 25, την παράγραφο 4 του άρθρου 101, την παράγραφο 5 του άρθρου 102 και τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 106 του Συντάγματος.

2. Την εξαιρετικά επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη λήψης περαιτέρω μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, προκειμένου να αμβλυθούν οι συνέπειές της στην ελληνική οικονομία

και αγορά εργασίας, να διασφαλισθεί η ομαλή λειτουργία της αγοράς για την προμήθεια ειδών πρώτης ανάγκης, να ενισχυθεί το Εθνικό Σύστημα Υγείας και να αντιμετωπισθούν περαιτέρω κατεπείγοντα ζητήματα που ανακύπτουν κατά το χρονικό διάστημα επέλευσης των συνεπειών της ανωτέρω πανδημίας και απαιτούν άμεση αντιμετώπιση, σε εναρμόνιση και προς τη συνταγματική υποχρέωση λήψης θετικών μέτρων για την προστασία των πολιτών.

3. Την εξαιρετικά επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης για το έτος 2020 του πάσης φύσεως προσωπικού των νοσοκομείων, κέντρων υγείας και άλλων δομών του Υπουργείου Υγείας, καθώς και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, λαμβανομένων υπόψη των όλως εξαιρετικών εργασιών που παρέχουν για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

4. Τη σχετική πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζουμε:

**ΜΕΡΟΣ Α'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Άρθρο πρώτο

**Έκπτωση 25% για δόσεις βεβαιωμένων οφειλών
επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων**

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 2 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για τις ως άνω επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα που προσδιορίζονται με τις αποφάσεις της παρ. 2 εκπίπτει ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των δόσεων των βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών τους με ημερομηνία καταβολής από τις 30 Μαρτίου 2020 έως και τις 30 Απριλίου 2020, εφόσον αυτές καταβάλλονται εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση οφειλών που τελούν σε καθεστώς ρύθμισης/διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, εκπίπτει ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του ποσού της δόσης της ρύθμισης. Από το ευεργέτημα του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται οι οφειλές από ΦΠΑ και παρακρατούμενους φόρους που δεν έχουν υπαχθεί

σε καθεστώς ρύθμισης/διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, καθώς και οφειλές που προέρχονται από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων και χρέη υπέρ αλλοδαπού Δημοσίου».

2. Οι διατάξεις της παρ. 1 εφαρμόζονται για οφειλές που θα καταβληθούν μετά από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

Άρθρο δεύτερο

Αναστολή προθεσμιών λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων

1. α) Από τις 30 Μαρτίου 2020 και μέχρι την 31η Μαΐου 2020, για τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων που, είτε έχουν αναστείλει τη δραστηριότητά τους κατ'εφαρμογή κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης, είτε έχουν πληγεί δραστικά από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19, δυνάμει των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ'εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 1, της παρ. 2 του άρθρου 2 και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως εκάστοτε ισχύουν, αναστέλλονται οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής οφειλόμενων από αυτές αξιογράφων κατά εβδομήντα πέντε (75) ημέρες από την αναγραφόμενη ημερομηνία επί εκάστου αξιογράφου. Τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο ισχύουν και για τις επιχειρήσεις των οποίων οι ΚΑΔ πρόκειται να συμπεριληφθούν στις ανωτέρω αποφάσεις κατά τον μήνα Απρίλιο του έτους 2020 από την επομένη της ημερομηνίας δημοσίευσης της συμπερίληψης των συγκεκριμένων ΚΑΔ στις πληττόμενες επιχειρήσεις.

β) Τα οριζόμενα στην περ. α' ισχύουν για όλα τα αξιόγραφα, τα οποία πρέπει να διαβιβασθούν ηλεκτρονικά από όποιον έλκει δικαίωμα ή έχει υποχρέωση, όπως από τους εκδότες ή αποδέκτες ή κομιστές τους, στα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4261/2014 (Α' 107), του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, των ιδρυμάτων πληρωμών του ν. 4537/2018 (Α' 84), των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος του ν. 4021/2011 (Α' 218), καθώς και των υποκαταστημάτων και των αντιπροσώπων ιδρυμάτων πληρωμών και ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος που εδρεύουν σε άλλα κράτη και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος της παρούσας για τις επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται ήδη στις πληττόμενες επιχειρήσεις ή εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την επόμενη της συμπερίληψης των συγκεκριμένων ΚΑΔ στις πληττόμενες επιχειρήσεις σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περ. α'. Η διαβίβαση και γνωστοποίηση των αξιογράφων σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο πραγματοποιείται μέσω ειδικής σχετικής ηλεκτρονικής εφαρμογής των πιστωτικών ιδρυμάτων μέσω του συστήματος πληρωμών της εταιρίας ΔΙΑΣ ΑΕ ή και της εταιρίας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τις οδηγίες των πιστωτικών ιδρυμάτων, με σκοπό τη διευκόλυνση εφαρμογής

της παρούσας και ιδίως τη διαβίβαση των αξιογράφων στα πιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να ισχύσει για αυτά η προβλεπόμενη στην περ. α' αναστολή των προθεσμιών. Για τον σκοπό εφαρμογής της παρούσας τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να λαμβάνουν τα απαιτούμενα στοιχεία από τη Φορολογική Διοίκηση.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύνανται να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

2. Οι κομιστές αξιογράφων, οι οποίοι κατά την έκδοση της παρούσας δεν δραστηριοποιούνται σε Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις της παρ. 1, δύνανται να ενταχθούν ατομικά στις πληττόμενες επιχειρήσεις και να υπαχθούν στις ρυθμίσεις των άρθρων 1, 2 και 3 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου από την 1η Απριλίου 2020 και εφεξής, εάν το σύνολο της αξίας των αξιογράφων που αναστέλλονται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 1, είναι μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%) του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών τους του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, όπως αυτός υπολογίζεται με βάση τις συνολικές εκροές που έχουν περιληφθεί σε αρχικές και τροποποιητικές, εμπρόθεσμες ή εκπρόθεσμες δηλώσεις ΦΠΑ. Από την εφαρμογή της παρούσας εξαιρούνται κομιστές που ανήκουν σε ΚΑΔ των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του κύκλου των συναλλαγών τους στη διάρκεια της κρίσης από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι ΚΑΔ που παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του κύκλου συναλλαγών τους στη διάρκεια της κρίσης από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19. Με όμοια απόφαση, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την εφαρμογή της παρούσας, οι διαδικασίες αποστολής ή διαβίβασής τους στη Φορολογική Διοίκηση από τους φορολογουμένους ή τρίτους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα.

3. Η παρούσα δεν εμποδίζει τον υπόχρεο και τον δικαιούχο να συμφωνήσουν μεταξύ τους την απευθείας πληρωμή του αξιογράφου από τον υπόχρεο στον δικαιούχο στην αρχικά αναγραφόμενη ημερομηνία λήξης.

Άρθρο τρίτο

Προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής

1. Σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, δύνανται να χορηγείται ενίσχυση επιστρεπτέα, εν όλω ή εν μέρει, με τη μορφή της «επιστρεπτέας προκαταβολής».

2. Η ενίσχυση χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην C(2020) 1863/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19» και κατόπιν έγκρισης σχετικού καθεστώτος ενίσχυσης από την Επιτροπή.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι δικαιούχοι, το ύψος της ενίσχυσης, οι προϋποθέσεις χορήγησης και επιστροφής της, η διαδικασία υποβολής σχετικής αίτησης, τα απαιτούμενα στοιχεία, ο τρόπος καταβολής και επιστροφής της ενίσχυσης, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Η ενίσχυση με τη μορφή της «επιστρεπτέας προκαταβολής» είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή.

Άρθρο τέταρτο

Έκτακτη οικονομική ενίσχυση προσωπικού νοσοκομείων, κέντρων υγείας και άλλων δομών του Υπουργείου Υγείας, καθώς και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας

1. Στο πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί στα νοσοκομεία, στην Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (Α.Ε.Μ.Υ.), στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας» (ΙΦΕΤ ΑΕ), στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), στα κέντρα υγείας, στα κέντρα ψυχικής υγείας και στα αγροτικά ιατρεία, στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, στις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠε) και στην κεντρική υπηρεσία των ΥΠε, καθώς επίσης στο πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας καταβάλλεται για το έτος 2020 έκτακτη οικονομική ενίσχυση ίση προς το ήμισυ του καταβαλλομένου μηνιαίου βασικού μισθού. Η παροχή αυτή υπολογίζεται στον βασικό μισθό που έχει ο δικαιούχος κατά τις οριζόμενες στην παράγραφο 2 ημερομηνίες.

2. Η παραπάνω οικονομική ενίσχυση χορηγείται στο ακέραιο, εφόσον ο δικαιούχος μισθοδοτήθηκε ολόκληρο το χρονικό διάστημα από 16 Δεκεμβρίου 2019 μέχρι και 15 Απριλίου 2020 και καταβάλλεται με τη μισθοδοσία του μηνός Απριλίου 2020.

3. Η οικονομική ενίσχυση δεν καταβάλλεται στις περιπτώσεις που ο υπάλληλος ή το προσωπικό που απασχολείται στους φορείς της παρ. 1 απουσιάζει με οποιαδήποτε άδεια κατά το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και μέχρι τις 15 Απριλίου 2020, με εξαίρεση την αναρρωτική άδεια και την άδεια ειδικού σκοπού.

4. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει καταβληθεί μισθός για χρονικό διάστημα μικρότερο από το οριζόμενο στην παρ. 2, καταβάλλεται τμήμα της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης ανάλογο προς αυτό που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα της μισθοδοσίας του δικαιούχου.

5. Η παραπάνω παροχή είναι ακατάσχετη.

Άρθρο πέμπτο

Αναστολή προθεσμιών διενέργειας διαδικαστικών πράξεων και καταβολής δόσεων

1. Οι προθεσμίες διενέργειας διαδικαστικών και λοιπών πράξεων των άρθρων 7, 8 και 11 του ν. 4469/2017 (Α' 62)

και του άρθρου 74 του ν. 4605/2019 (Α' 52), καθώς και οι προθεσμίες του άρθρου 13 του ν. 4469/2017 και της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4605/2019 αναστέλλονται για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας. Προϋπόθεση για την αναστολή είναι η εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4469/2017 και στην παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4605/2019.

2. Για οφειλές που αποδεδειγμένα πλήττονται από τις συνέπειες του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 δυνάμει της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55) και της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ή πρόκειται να εκδοθούν, αναστέλλεται για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών η καταβολή των δόσεων στο πλαίσιο ρυθμίσεων των ν. 4469/2017, 4605/2019 και 3869/2010 (Α' 130), χωρίς να επέρχονται οι συνέπειες λόγω της μη καταβολής και χωρίς να τροποποιείται η συνολική διάρκεια της ρύθμισης. Για οφειλές που δεν περιλαμβάνονται στις ανωτέρω αποφάσεις, δύναται να χορηγηθεί η ως άνω αναστολή κατόπιν αίτησης του οφειλέτη και αξιολόγησης από τον πιστωτή.

Άρθρο έκτο

Ρυθμίσεις για παράταση ή αναστολή προθεσμιών του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Η κοινοποίηση πράξεων προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή προστίμου και οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή προστίμου που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4174/2013 (Α' 170) αναστέλλεται έως τις 30 Απριλίου 2020.

2. Η επιβολή των διασφαλιστικών μέτρων των παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ το μέτρο της προσωρινής, μερικής ή ολικής, αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών της Χώρας κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55).

3. Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 28, της παρ. 2 του άρθρου 28Α και της παρ. 4 του άρθρου 62 του ν. 4174/2013 για τη διατύπωση από τον φορολογούμενο απόψεων ή αντιρρήσεων σχετικά με τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου ή προστίμου, αναστέλλεται έως την 31η Μαΐου 2020. Οι προθεσμίες των παρ. 1 και 2 του άρθρου 14 του ν. 4174/2013 σχετικά με πληροφορίες, αντίγραφα βιβλίων και στοιχείων ή άλλα έγγραφα που ζητούνται από τη Φορολογική Διοίκηση στο πλαίσιο ελέγχου, αναστέλλονται έως την 31η Μαΐου 2020. Η αναστολή της παρούσας καταλαμβάνει και τις προθεσμίες που δεν είχαν εκπνεύσει κατά την 11η Μαρτίου 2020.

4. Οι προθεσμίες για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αιτήματος αναστολής, κατά το άρθρο 63 του ν. 4174/2013 που έχουν λήξει ή λήγουν από την 11η Μαρτίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020 αναστέλλονται για εξήντα (60) ημέρες. Ειδικά οι προθεσμίες της παρ. 4 και του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 63

του ν. 4174/2013 που δεν έχουν συμπληρωθεί από τις 20 Μαρτίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020, εφόσον έως τις 20 Μαρτίου 2020 δεν έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση επί ενδικοφανούς προσφυγής ή αιτήματος αναστολής, παρατείνονται κατά εξήντα (60) ημέρες.

5. α) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) δύνανται να τροποποιούνται οι ημερομηνίες αναστολής και παράτασης των παρ. 1, 3, και 4.

β) Με την επιφύλαξη των διατάξεων που αναθέτουν σχετική αρμοδιότητα στον Υπουργό Οικονομικών ή στον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., οι οποίες δεν θίγονται, κάθε άλλη προθεσμία υποβολής οποιασδήποτε δήλωσης ή έκδοσης ή κοινοποίησης οποιασδήποτε πράξης που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις της φορολογικής, τελωνιακής ή άλλης νομοθεσίας για την εφαρμογή της οποίας είναι αρμόδια η Α.Α.Δ.Ε., δύνανται να παρατείνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε..

6. Οι προθεσμίες παραγραφής της αξίωσης της Φορολογικής Διοίκησης για την έκδοση πράξης προσδιορισμού φόρου ή προστίμου που λήγουν από την έναρξη ισχύος της παρούσας έως και την 31η Μαΐου 2020 παρατείνονται έως την 31η Ιουλίου 2020.

Άρθρο έβδομο

Διαβίβαση στοιχείων δανειοληπτών

1. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και το Υπουργείο Οικονομικών, διαβιβάζουν, κατόπιν συλλογικού ή εξατομικευμένου αιτήματος των πιστωτικών ιδρυμάτων, των εταιριών παροχής πιστώσεων και των εταιριών διαχείρισης απαιτήσεων του ν. 4354/2015 (Α' 176), τα απαιτούμενα στοιχεία εξατομικεύσεως, όπως ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, αριθμό φορολογικού μητρώου και, όταν απαιτείται, και κωδικό αριθμό δραστηριότητας, για όσα φυσικά ή νομικά πρόσωπα λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση, δυνάμει του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64) και της παρ. 1 του όγδοου άρθρου, καθώς και του ενδέκατου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68).

2. Η διαβίβαση των ως άνω στοιχείων είναι επιτρεπτή υπό την προϋπόθεση ότι τα υποκείμενα των δεδομένων δεν έχουν εναντιωθεί στη διαβίβαση των στοιχείων τους, με τη συμπλήρωση σχετικού μηνύματος εναντίωσης στην οικεία ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους στον ιστότοπο www.keyd.gov.gr, εντός προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

3. Οι παραπάνω φορείς οφείλουν να χρησιμοποιούν τα ως άνω στοιχεία εξατομικεύσεως αποκλειστικά και μόνο για να προβαίνουν σε διευκολύνσεις των δικαιούχων στην αποπληρωμή των δανειακών τους υποχρεώσεων, όπως στην αναστολή των δόσεων των ενήμερων δανειακών υποχρεώσεών τους για χρονικό διάστημα τριών (3) ή και περισσότερων μηνών.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζεται κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο όγδοο

Παράταση προθεσμίας δημοσιοποίησης ετήσιων οικονομικών εκθέσεων

Η προθεσμία δημοσιοποίησης των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων των εκδοτών με εισηγμένες μετοχές στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3556/2007 (Α' 91) για τη χρήση που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2019 παρατείνεται έως τις 30 Ιουνίου 2020.

Άρθρο ένατο

Παράταση προθεσμιών ειδικού μητρώου ν. 4583/2018

Οι προθεσμίες για την υποβολή δικαιολογητικών προς διατήρηση εγγραφής στο ειδικό μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4583/2018 (Α' 212) των ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών διαμεσολαβητών και ασφαλιστικών διαμεσολαβητών που ασκούν ως δευτερεύουσα δραστηριότητα την ασφαλιστική διαμεσολάβηση, παρατείνονται για το έτος 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2020. Κατά παρέκκλιση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4583/2018, ειδικά για τους υπόχρεους προσκόμισης των σχετικών βεβαιώσεων παρακολούθησης εντός του πρώτου τριμήνου του έτους 2020, η ετήσια επαγγελματική εκπαίδευση του άρθρου 20 του ίδιου νόμου μπορεί κατ'εξαιρεση να πραγματοποιηθεί εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών οι προθεσμίες του παρόντος μπορεί να παρατείνονται, εφόσον παραμένουν σε ισχύ κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο δέκατο

Διαδικασία αποδοχής δωρεών

Στο όγδοο άρθρο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64) προστίθεται παρ. 3, ως εξής: «3. Για τις δωρεές των οποίων η διαδικασία αποδοχής διενεργείται σύμφωνα με το παρόν εφαρμόζεται η περίπτωση ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 2859/2000 (Α' 248, Κώδικας ΦΠΑ), χωρίς να απαιτείται έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών. Η αποδοχή των εν λόγω δωρεών κοινοποιείται υποχρεωτικά στο Υπουργείο Οικονομικών.»

Άρθρο ενδέκατο

Μερική καταβολή μισθωμάτων

Στο δεύτερο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) προστίθεται παρ. 3, ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο δωδέκατο
Αναστολή λειτουργίας πληροφοριακού
συστήματος «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών
Δικαιούχων»

Αναστέλλεται για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας η λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων» της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139). Η αναστολή του προηγούμενου εδαφίου δύναται να παρατείνεται για διάστημα ίσης διάρκειας με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Κατά το διάστημα αναστολής των προηγούμενων εδαφίων αναστέλλονται οι προθεσμίες υποβολής στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων. Το χρονικό διάστημα αναστολής της λειτουργίας των προηγούμενων εδαφίων δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των εξήντα (60) ημερών ανά έτος, της παρ. 13 του άρθρου 20 του ν. 4557/2018.

Άρθρο δέκατο τρίτο
Ρύθμιση για την Ελληνική
Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε.

Στο άρθρο 55 του ν. 4487/2017 (Α' 116), προστίθεται παρ. 3, ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη των ενωσιακών διατάξεων για τη βεβαίωση των δασμών, για τις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2, για τις οποίες δεν έχει καταστεί δυνατή η εκκαθάριση των ως άνω ειδικών καθεστώτων, η προθεσμία για τη βεβαίωση των οφειλόμενων φορολογικών επιβαρύνσεων και των προστίμων του ν. 2960/2001 (Α' 265) ορίζεται πενταετής.».

ΜΕΡΟΣ Β: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο δέκατο τέταρτο
Διατάξεις για τη λειτουργία υπεραγορών
τροφίμων και λαϊκών αγορών

1. Η παρ. 5 του άρθρου 1 της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, στα καταστήματα των υπεραγορών τροφίμων (super market), με ευθύνη των διοικήσεών τους, η προσέλευση των καταναλωτών γίνεται διασφαλίζοντας ότι τηρείται η αναλογία του ενός (1) ατόμου ανά 15 τ.μ και με ελάχιστη απόσταση δύο (2) μέτρων μεταξύ τους. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, λαμβάνοντας υπόψη και τις συνθήκες εξέλιξης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, δύναται να επανακαθορίζονται η αναλογία ατόμου ανά τ.μ και η ελάχιστη απόσταση μεταξύ των ατόμων.».

2. Όπου οι τοπικές δημοτικές αρχές θεωρήσουν ότι απαιτούνται περαιτέρω μέτρα αποσυμφόρησης των

λαϊκών αγορών της διοικητικής τους ευθύνης, προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτροπή της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, δύναται να προβλέψουν, με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, περαιτέρω μείωση των συμμετεχόντων πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών, σε σχέση προς το ποσοστό που τυχόν ορίζεται σε κοινές υπουργικές αποφάσεις κατ' εφαρμογή της περ. ζ' της παρ. 2 του πρώτου άρθρου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), σε ποσοστό που πάντως δεν μπορεί να υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) των αδειών.

Άρθρο δέκατο πέμπτο
Περαιτέρω μέτρα εξασφάλισης της επάρκειας
μέσων ατομικής προστασίας και προσωπικής
υγιεινής, καθώς και της ενημέρωσης των
καταναλωτών

1. Στην παρ. 1 του δεύτερου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64) οι περ. (α), (β) και (γ) αντικαθίστανται ως εξής:

«(α) χειρουργικές μάσκες, (β) αντισηπτικά διαλύματα, (γ) αντισηπτικά μαντηλάκια, (δ) αιθυλική αλκοόλη, είτε προορίζεται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή αντισηπτικών παρασκευασμάτων, είτε διατίθεται εμφιαλωμένη στη λιανική πώληση με αλκοολικό τίτλο 95% και (ε) τεστ για την ανίχνευση λοίμωξης του κορωνοϊού COVID-19».

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του δεύτερου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα στοιχεία των περιπτώσεων (α) έως και (ε) επικαιροποιούνται με δηλώσεις που υποβάλλονται εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών από την αρχική και κάθε επόμενη δήλωση, με εξαίρεση τα καταστήματα των υπεραγορών τροφίμων (super market) που υποχρεούνται να υποβάλλουν δηλώσεις, στις οποίες αναφέρουν τις διαθέσιμες ποσότητες της ημέρας καθημερινά, το αργότερο μέχρι την έναρξη λειτουργίας τους.».

3. Στην παρ. 5 του δεύτερου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Μετά από αίτημα της Επιτροπής Ανταγωνισμού προς την αρχή του προηγούμενου εδαφίου, τα στοιχεία του μητρώου διαβιβάζονται προς την Επιτροπή.».

4. Στην περ. (α) του τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου μετά από τη φράση «της γραμμής 1520 (Γραμμή Καταναλωτή)» προστίθεται η φράση: «καθώς και κάθε αναγκαία ενίσχυση ψηφιακών εργαλείων και μέσων επικοινωνίας του εποπτεύοντος Υπουργείου με τους καταναλωτές».

5. Στο τέλος του δέκατου έβδομου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες εξέλιξης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, μπορεί να επανακαθορίζονται τόσο η ανώτατη ποσότητα τεμαχίων ανά πελάτη, όσο και τα είδη των ανωτέρω προϊόντων».

Άρθρο δέκατο έκτο

Αποστολή δεδομένων τιμών

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι επιχειρήσεις που λειτουργούν καταστήματα υπεραγορών τροφίμων (super market) και ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών τους το έτος 2018 υπερέβαινε τα ενενήντα εκατομμύρια (90.000.000) ευρώ ετησίως, υποχρεούνται να αποστέλλουν τα δεδομένα τιμών για τα προϊόντα που συμπεριλαμβάνονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα e-Καταναλωτής που διατηρούν η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και ο Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας ΑΕ.

2. Η μη υποβολή ή η υποβολή ανακριβούς δήλωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος επισύρει διοικητικό πρόστιμο ύψους από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης και κατά περίπτωση. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων είναι δυνατόν να προβλέπονται ειδικότερα κριτήρια για την κλιμάκωση των κυρώσεων του προηγούμενου εδαφίου.

3. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζεται ως αρμόδια αρχή για τον έλεγχο συμμόρφωσης των υπόχρεων της παραγράφου 1.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να καθορίζονται όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο δέκατο έβδομο

Συνέχιση χρηματοδότησης πράξεων

1. Η χρηματοδότηση του συνόλου των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, και οι οποίες περιλαμβάνουν τη χρηματοδότηση δομών, η λειτουργία των οποίων έχει ανασταλεί μερικώς ή πλήρως ή αναστέλλεται μετά από την έναρξη ισχύος της παρούσας στο πλαίσιο μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, ή περιλαμβάνουν ενέργειες που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο δομών υπό αναστολή λειτουργίας για τον ίδιο λόγο, όπως η δράση «Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής», καθώς και δράσεις για την ενίσχυση σχολικών και εκπαιδευτικών δομών που περιλαμβάνουν και μισθοδοσία εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, συνεχίζεται κατά τη διάρκεια της ως άνω αναστολής σύμφωνα με το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των πράξεων, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ανεξαρτήτως του τρόπου χρηματοδότησης αυτών.

2. Η συνέχιση της χρηματοδότησης της παρ. 1 πραγματοποιείται υπό τον όρο της μη διπλής χρηματοδότησης

ίδιων δαπανών μέσω άλλων δράσεων ή ενισχύσεων, συγχρηματοδοτούμενων ή μη, που υλοποιούνται στο πλαίσιο μέτρων που λαμβάνει η χώρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να ορίζονται ειδικές προϋποθέσεις για τη συνέχιση και το ύψος της χρηματοδότησης ανά κατηγορία δράσεων και πράξεων, ιδίως σε σχέση με την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων και να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΜΕΡΟΣ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο δέκατο όγδοο

Μείωση ασφαλιστικών εισφορών κατά ποσοστό
είκοσι πέντε τοις εκατό (25%)

1. Για τους αυτοτελώς απασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4387/2016 (Α' 85), που αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. 4670/2020 (Α' 43), εφόσον καταβάλλουν εμπρόθεσμα τις τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές περιόδου απασχόλησης μηνών Φεβρουαρίου και Μαρτίου του έτους 2020, παρέχεται δυνατότητα καταβολής μειωμένων εισφορών κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί του ποσού που αντιστοιχεί στην ασφαλιστική κατηγορία επιλογής ή κατάταξης τους. Στην περίπτωση αυτή, ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης ορίζεται το ποσό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς που έχει πράγματι καταβληθεί διά του συντελεστή 0,20.

2. Η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση επιλογής υπαγωγής στο μέτρο παράτασης καταβολής ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68).

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος επιλογής, καθώς και ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο δέκατο ένατο

Χρόνος καταβολής επιδόματος Πάσχα

1. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες των οποίων η επιχειρηματική δραστηριότητα έχει ανασταλεί με εντολή δημόσιας αρχής, καθώς και οι επιχειρήσεις - εργοδότες που ανήκουν στους κλάδους που πλήττονται σημαντικά, λόγω των αρνητικών συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, σύμφωνα με την από 20.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής κανονιστικές πράξεις, δύναται να καταβάλουν το επίδομα εορτών Πάσχα σε χρόνο μεταγενέστερο από τον οριζόμενο στην υπ' αρ. 19040/7.12.1981 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 742) και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ης Ιουνίου 2020.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία η εργασιακή σχέση των απασχολούμενων στις ανωτέρω επιχειρήσεις - εργοδότες τίθεται σε αναστολή και η διάρκεια της εργασιακής

σχέσης, έως την αναστολή της, δεν καλύπτει ολόκληρη τη χρονική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως τις 30 Απριλίου του τρέχοντος έτους, το επίδομα εορτών Πάσχα καταβάλλεται μειωμένο, λαμβάνοντας υπόψη για τον υπολογισμό του, σύμφωνα με την παράγραφο 3β του άρθρου 1 της υπ' αρ. 19040/7.12.1981 κοινής υπουργικής απόφασης, τον χρόνο διάρκειας της εργασιακής σχέσης έως την αναστολή αυτής.

3. Στην περίπτωση κατά την οποία η εργασιακή σχέση των απασχολουμένων στις ανωτέρω επιχειρήσεις – εργοδότες τίθεται σε αναστολή, το ποσό εκ του επιδόματος εορτών Πάσχα που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα αναστολής της εργασιακής σχέσης καταβάλλεται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η υπ' αρ. 19040/7.12.1981 κοινή υπουργική απόφαση.

4. Στις περιπτώσεις των παρ. 2 και 3, το επίδομα εορτών Πάσχα υπολογίζεται βάσει του καταβαλλόμενου μισθού ή ημερομισθίου την προηγούμενη της ημερομηνίας αναστολής της εργασιακής σχέσης.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται η διαδικασία και ο τρόπος καταβολής του επιδόματος εορτών Πάσχα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο εικοστό

Διενέργεια ελέγχων ΟΑΕΔ με ηλεκτρονικά μέσα

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, είναι δυνατή η διενέργεια ελέγχων από υπαλλήλους του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), σύμφωνα με την υπ' αρ. 2/82850/0022/25-9-2013 κοινή υπουργική απόφαση (ΥΟΔΔ' 487), όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αρ. 6965/222/29-5-2019 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2008), στο πλαίσιο υλοποιούμενων προγραμμάτων και παροχών εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο εικοστό πρώτο

Αντιμισθία ωρομισθίων εκπαιδευτικών ΟΑΕΔ, επίδομα πρακτικής άσκησης ΕΠΑΣ και ΙΕΚ ΟΑΕΔ και επίδομα σε καταρτιζόμενα ΑμεΑ

1. Η ωριαία αντιμισθία καταβάλλεται στους ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς των εκπαιδευτικών δομών του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) (ΕΠΑΣ Μαθητείας, ΙΕΚ, ΕΚΕΚ ΑμεΑ Θεσσαλονίκης και Σχολή ΑμεΑ Αθηνών), η εκπαιδευτική λειτουργία των οποίων έχει προσωρινά απαγορευθεί λόγω των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, για τον αριθμό των ωρών που ορίζει η σύμβαση, και για το χρονικό διάστημα απαγόρευσης λειτουργίας.

2. Η αποζημίωση για πρακτική άσκηση στο πλαίσιο συμβάσεων μαθητείας καταβάλλεται στους μαθητές των ΕΠΑΣ Μαθητείας και των ΙΕΚ του ΟΑΕΔ βάσει των ημερομισθίων που ορίζει η σύμβαση και για το χρονικό διάστημα ισχύος των έκτακτων μέτρων. Το ποσό που

αντιστοιχεί στην αποζημίωση της πρακτικής άσκησης καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τον ΟΑΕΔ, από εθνικούς ή άλλους πόρους, συμπεριλαμβανομένου του ποσού που οφείλει να καταβάλει ο εργοδότης και των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών για το χρονικό διάστημα ισχύος των έκτακτων μέτρων.

3. Το επίδομα που προβλέπεται στην υπ' αρ. 92100/2018 απόφαση της Διοικήτου του ΟΑΕΔ (Β' 6107) καταβάλλεται στους καταρτιζόμενους στη Σχολή ΑμεΑ Αθηνών και στο Ε.Κ.Ε.Κ ΑμεΑ Θεσσαλονίκης, συμπεριλαμβανομένων και των καταρτιζομένων στα Κέντρα Προστατευόμενης Εργασίας για το χρονικό διάστημα ισχύος των έκτακτων μέτρων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο εικοστό δεύτερο

Παράταση έναρξης ισχύος του Οργανισμού του ΟΑΕΔ

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 45 του π.δ. 70/2019 (Α' 110), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 73 του ν. 4623/2019 (Α' 134), αντικαθίσταται, από την έναρξη ισχύος του, ως εξής: «Η ισχύς του παρόντος αρχίζει μετά από την παρέλευση δεκαοκτώ (18) μηνών από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Άρθρο εικοστό τρίτο

Παράταση προθεσμίας καταβολής ασφαλιστικών εισφορών

Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 3 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55) προστίθενται οι φράσεις «και να αναστέλλεται η είσπραξη ληξιπρόθεσμων οφειλών. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, ο τρόπος και το χρονικό διάστημα εξόφλησης των απαιτήσεων, των οποίων παρατείνεται η προθεσμία καταβολής».

Άρθρο εικοστό τέταρτο

Παράταση τακτικής επιδότησης ανεργίας, επιδόματος μακροχρονίως ανέργων και βοήθηματος ανεργίας

Στην παρ. 1 του έβδομου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) οι λέξεις «έως τις 31 Μαΐου 2020» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για δύο (2) μήνες από την ημερομηνία λήξης τους».

Άρθρο εικοστό πέμπτο

Μέτρα στήριξης ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοτελώς απασχολούμενων και ιδιοκτητών ατομικών επιχειρήσεων

Στην παρ. 2 του άρθρου 8 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η λέξη «αναστολή» αντικαθίσταται από τη λέξη «παράταση»,

β) μετά από τη φράση «των ασφαλιστικών εισφορών,» προστίθεται η φράση «αναστολή της είσπραξης»,

γ) στο τέλος της παρ. 2 προστίθενται εδάφια ως εξής: «Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, ο τρόπος και το χρονικό διάστημα εξόφλησης των απαιτήσεων, των οποίων παρατείνεται η προθεσμία καταβολής. Η διάταξη εφαρμόζεται μόνο σε επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων που έχουν ενεργό, κύριο κωδικό αριθμό δραστηριότητας (ΚΑΔ) στις 20 Μαρτίου 2020, ο οποίος συμπεριλαμβάνεται στους ΚΑΔ, όπως κάθε φορά ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, ως κλάδοι που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και σε όλες τις ιδιωτικές επιχειρήσεις που τελούν υπό προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 1 της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42)».

Άρθρο εικοστό έκτο
Συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών
εποπτευόμενων φορέων Υπουργείου Εργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, το δέκατο τέταρτο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) εφαρμόζεται και ως προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (e-Ε.Φ.Κ.Α), τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) και τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ).

Άρθρο εικοστό έβδομο
Εξ αποστάσεως διενέργεια προγραμμάτων
για εργαζομένους και ανέργους

Στην παρ. 1 του δέκατου ένατου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64) μετά από τη λέξη «εργαζομένων» διαγράφονται οι λέξεις «του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων».

ΜΕΡΟΣ Δ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο εικοστό όγδοο
Σύσταση τριμελούς Επιτροπής Ελέγχου
Υλοποίησης Χρηματικών Δωρεών Ειδικού
Λογαριασμού κορωνοϊού COVID-19 της ΙΦΕΤ ΑΕ

1. Συστήνεται Επιτροπή Ελέγχου Υλοποίησης Χρηματικών Δωρεών Ειδικού Λογαριασμού κορωνοϊού COVID-19, που έχει έδρα στο Υπουργείο Υγείας. Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι: α) Η εισήγηση προς τον Υπουργό Υγείας όλων των αναγκαίων ενεργειών και δράσεων για τον έλεγχο της διαχείρισης και αξιοποίησης των κονδυλίων χρηματικών δωρεών του ειδικού λογαριασμού της εταιρείας «Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας» (ΙΦΕΤ) ΑΕ, που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 58 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), με σκοπό την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 και β) η αναζήτηση κάθε σχετικού εγγράφου για την παροχή αναλυτικής και αιτιολογημένης λογοδοσίας εκ μέρους της ΙΦΕΤ ΑΕ αναφορικά με την υλοποίηση των ανωτέρω δωρεών σε χρήμα και με

την απόδοση των προμηθευθέντων ειδών στις δημόσιες δομές υγείας. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μέλη, με τους αναπληρωτές τους και ως μέλη της ορίζονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, με εμπειρία στους τομείς οικονομίας και προμηθειών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από έναρξη ισχύος της παρούσας, συγκροτείται η Επιτροπή της παρ. 1, ορίζονται τα μέλη της, καθορίζεται η διάρκεια της θητείας τους, ανατίθεται η παροχή γραμματειακής υποστήριξής της σε υπάλληλο του Υπουργείου Υγείας και καθορίζεται κάθε συναφής και αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία της. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της επιτροπής που βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας.

Άρθρο εικοστό ένατο
Σύσταση και λειτουργία Εθνικού Μητρώου
Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19

1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας συστήνεται και λειτουργεί Εθνικό Μητρώο Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19. Η σύσταση και λειτουργία του ανωτέρω Μητρώου αποσκοπεί στην προάσπιση της υγείας του πληθυσμού ενόψει της μεγάλης επίπτωσης του νοσήματος στον γενικό πληθυσμό, της ανάγκης καταγραφής επιδημιολογικών δεδομένων, φαρμακοεπαγρύπνησης και άσκησης εποπτείας στους φορείς υγειονομικής φροντίδας του ιδιωτικού τομέα. Ειδικότεροι σκοποί λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19 είναι: α) η άμεση και ταχεία καταγραφή των κρουσμάτων του κορωνοϊού COVID-19 στα νοσοκομεία αναφοράς, στα ειδικά κέντρα υγείας της χώρας και σε κάθε φορέα παροχής υπηρεσιών υγείας με δυνατότητα επέκτασης της χρήσης του, β) η άμεση καταγραφή και ιατρική παρακολούθηση της εξέλιξης των κρουσμάτων που εντοπίζονται ή και παρακολουθούνται από τις Κινητές Ομάδες Υγείας (Κ.ΟΜ.Υ.) Ειδικού Σκοπού, γ) η αυτοματοποίηση της διαδικασίας έκδοσης παραπεμπτικών για την εξέταση του κορωνοϊού COVID-19 και δ) η διαμόρφωση επαρκών επιδημιολογικών δεδομένων για την, επί τη βάση των καταγραφών αυτών, αποστολή των δειγμάτων από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) προς τα διαπιστευμένα εθνικά και άλλα εργαστήρια. Η σύσταση και η λειτουργία του Μητρώου διενεργούνται σύμφωνα με τα διεθνή επιστημονικά πρότυπα και ιδίως την ενωσιακή νομοθεσία και τις ειδικές εθνικές ρυθμίσεις, καθώς και τις σχετικές οδηγίες και συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου Νοσημάτων (ECDC). Τα δεδομένα που καταγράφονται στο αρχείο είναι το ονοματεπώνυμο του ασθενούς, η ηλικία, το φύλο, τα υποκείμενα νοσήματα και η κατάσταση της υγείας του.

2. Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας παροχής υπηρεσιών υγείας, σε όλη την επικράτεια, κάθε ιατρός που παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στο Δημόσιο, ή Ο.Τ.Α., ή Ν.Π.Δ.Δ., ή Ν.Π.Ι.Δ., καθώς και κάθε ελεύθερος επαγγελματίας ιατρός, υποχρεούται να ενημερώ-

νει αμελλητί το μητρώο και τον Ε.Ο.Δ.Υ. και μόνο στην περίπτωση που η καταγραφή μέσω του μητρώου δεν καθίσταται εφικτή, ενημερώνει με κάθε άλλο πρόσφορο διαθέσιμο μέσο και ιδίως με ηλεκτρονική αλληλογραφία, με τηλεομοιοτυπία, με τηλεγράφημα και με τηλεφωνική επικοινωνία, για κάθε κρούσμα νοσήματος της παρ. 1 που υποπίπτει στην αντίληψή του. Κάθε παράλειψη εκπλήρωσης της υποχρέωσης του προηγούμενου εδαφίου επιφέρει διοικητική ποινή προσωρινής αναστολής της άδειας λειτουργίας νομικού προσώπου ιδιωτικού φορέα υπηρεσιών υγείας για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μηνών και, σε περίπτωση υποτροπής, έως οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας. Αντίστοιχη παράλειψη ιδιώτη ιατρού επιστημονικά υπευθύνου ιατρείου συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα των περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 319 του ν. 4512/2018 (Α' 5).

3. Κατά τη σύσταση και λειτουργία του Μητρώου από το Υπουργείο Υγείας, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, πρέπει πάντοτε να διασφαλίζεται η προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 9Α του Συντάγματος, την κείμενη νομοθεσία και, ιδίως, σύμφωνα με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, ΕΕ L 119 [ΓΚΠΔ]). Κατά την επεξεργασία των δεδομένων λαμβάνονται τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας των δεδομένων. Η πρόσβαση στα δεδομένα και η επεξεργασία επιτρέπονται μόνο με χρήση κατάλληλων διαπιστευτηρίων από προσωπικό που έχει τις κατάλληλες εξουσιοδοτήσεις. Οι διαβιβάσεις δεδομένων πραγματοποιούνται με κρυπτογράφηση. Ο κάθε χρήστης φορέας του συστήματος δεν έχει δικαίωμα πρόσβασης στα λοιπά δεδομένα του συστήματος.

4. Τα ειδικών κατηγοριών δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19 τυγχάνουν επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 9 του ΓΚΠΔ και το άρθρο 22 του ν. 4624/2019 (Α' 137), ιδίως δε εφόσον:

α) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για σκοπούς προληπτικής ή επαγγελματικής ιατρικής, ιατρικής διάγνωσης, παροχής υγειονομικής ή κοινωνικής περίθαλψης ή θεραπείας ή διαχείρισης υγειονομικών και κοινωνικών συστημάτων και υπηρεσιών βάσει του ενωσιακού δικαίου ή εθνικών ρυθμίσεων ή δυνάμει σύμβασης με επαγγελματία του τομέα της υγείας και με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων και των εγγυήσεων που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ,

β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για λόγους δημοσίου συμφέροντος στον τομέα της δημόσιας υγείας, όπως η ασφάλεια της υγειονομικής περίθαλψης και των φαρμάκων ή η προστασία του πληθυσμού από τη διάδοση της νόσου, βάσει του ενωσιακού δικαίου ή εθνικών ρυθμίσεων που προβλέπουν κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων, ειδικότερα δε του επαγγελματικού απορρήτου.

5. Ως εκτελούσα την επεξεργασία για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας για τη σύσταση και λειτουργία του συστήματος αρχειοθέτησης του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19 ορίζεται η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ) ΑΕ, η οποία αναλαμβάνει τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την οργάνωση της μετάπτωσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και άλλων δεδομένων, καθώς και την τήρηση υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την ακεραιότητα, την εμπιστευτικότητα και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων και κάθε άλλο ζήτημα που αφορά στην ομαλή λειτουργία του συστήματος αρχειοθέτησης του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, τηρώντας τις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, ιδίως, τις θεμελιώδεις αρχές, που θέτουν για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι διατάξεις του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ. Στο πλαίσιο της εν λόγω εκτέλεσης επεξεργασίας για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας, η ΗΔΙΚΑ ΑΕ επιφορτίζεται με όλες τις υποχρεώσεις που θέτουν για τον εκτελούντα την επεξεργασία οι διατάξεις του ΓΚΠΔ. Οι υποχρεώσεις τόσο του Υπουργείου Υγείας όσο και της ΗΔΙΚΑ ΑΕ προσδιορίζονται στη σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ τους, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ. Η ΗΔΙΚΑ ΑΕ ιδίως:

α) επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο βάσει καταγεγραμμένων εντολών του Υπουργείου Υγείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά στη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό, εκτός εάν υποχρεούται προς τούτο βάσει του ενωσιακού δικαίου ή βάσει εθνικών ρυθμίσεων. Σε αυτήν την περίπτωση, η ΗΔΙΚΑ ΑΕ ενημερώνει το Υπουργείο Υγείας για την εν λόγω νομική απαίτηση πριν από την επεξεργασία,

β) διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν αναλάβει δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας ή τελούν υπό τη δέουσα κανονιστική υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας,

γ) λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για τη διασφάλιση του απορρήτου και της ασφάλειας της επεξεργασίας δυνάμει του άρθρου 32 του ΓΚΠΔ,

δ) τηρεί τους όρους που αναφέρονται στις παρ. 2 και 4 του άρθρου 28 του ΓΚΠΔ σχετικά με την πρόσληψη άλλου εκτελούντος την επεξεργασία,

ε) λαμβάνει υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και επικουρεί το Υπουργείο Υγείας με τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, στον βαθμό που αυτό είναι δυνατό, για την εκπλήρωση της υποχρέωσης του Υπουργείου Υγείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας, να απαντά σε αιτήματα για άσκηση των προβλεπόμενων στο Κεφάλαιο III του ΓΚΠΔ δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων,

στ) συνδράμει το Υπουργείο Υγείας, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 32 έως 34 του ΓΚΠΔ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και τις πληροφορίες που διαθέτει η ΗΔΙΚΑ ΑΕ,

ζ) θέτει στη διάθεση του Υπουργείου Υγείας, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στο άρθρο 28 του ΓΚΠΔ, επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους, περιλαμβανομένων των επιθεωρήσεων, που διενεργούνται από το Υπουργείο Υγείας, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, ιδίως μέσω του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων και υπαλλήλων της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Υγείας, ή από άλλον ελεγκτή εντεταλμένο από το Υπουργείο Υγείας, ως υπεύθυνου επεξεργασίας.

6. Τα πρόσωπα, τα οποία, υπό την άμεση εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, ή της ΗΔΙΚΑ ΑΕ, ως εκτελούσας την επεξεργασία, είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που περιέχονται στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, δεσμεύονται από την τήρηση του απορρήτου ή της εμπιστευτικότητας σχετικά με την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ιδίως του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας, του Υπαλληλικού Κώδικα και του Ποινικού Κώδικα.

7. Τα πρόσωπα, των οποίων δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του ΓΚΠΔ. Επιπλέον, τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν, ως προς τα δεδομένα τους προσωπικού χαρακτήρα που έχουν καταχωριστεί στο σύστημα αρχειοθέτησης Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, τα δικαιώματα εκείνα, που τους αναγνωρίζει ο ΓΚΠΔ και κάθε άλλη ρύθμιση για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τηρούνται σε ιατρικά αρχεία και ισχύουν για το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης. Στους αποδέκτες των δεδομένων του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, υπό την έννοια της περ. 9 του άρθρου 4 του ΓΚΠΔ, περιλαμβάνονται ο εκάστοτε θεράπων ιατρός ή άλλος επαγγελματίας υγείας, κατά τη νοσηλεία ή επίσκεψη σε δημόσια ή ιδιωτική μονάδα παροχής υπηρεσιών υγείας, για τον σκοπό παροχής υπηρεσιών υγείας, καθώς και επαγγελματίες υγείας και δημόσιες αρχές, για τον σκοπό πλήρωσης δημόσιου συμφέροντος στον τομέα της δημόσιας υγείας. Οι δημόσιες αρχές που ενδέχεται να λάβουν πληροφορίες του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19 στο πλαίσιο συγκεκριμένης έρευνας, για την πλήρωση της κύριας αποστολής τους, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο ή εθνικές ρυθμίσεις, δεν θεωρούνται ως αποδέκτες. Η επεξεργασία των δεδομένων αυτών από τις εν λόγω δημόσιες αρχές πραγματοποιείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για την προστασία των δεδομένων ανάλογα με τους σκοπούς της επεξεργασίας. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Υγείας φορείς ή, ενδεχομένως, άλλοι φορείς του Δημοσίου ή διεθνείς οργανισμοί, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους, δύνανται να λαμβάνουν από το σύστημα αρχειοθέτησης

του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19 ψευδωνυμοποιημένες ή ανωνυμοποιημένες πληροφορίες, από τις οποίες δεν μπορεί να προκύψει άμεση ή έμμεση ταυτοποίηση των ενδιαφερόμενων υποκειμένων, για σκοπούς που καθιστούν την εν λόγω επεξεργασία (διαβίβαση) απαραίτητη για λόγους ουσιαστικού δημόσιου συμφέροντος. Ειδικά για τον Ε.Ο.Δ.Υ. και τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας ισχύουν οι προβλεπόμενοι σκοποί επεξεργασίας της κείμενης νομοθεσίας. Ευρωπαϊκά Μητρώα Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19 δύνανται να λαμβάνουν ψευδωνυμοποιημένες ή ανωνυμοποιημένες πληροφορίες, από τις οποίες δεν μπορεί να προκύψει άμεση ή έμμεση ταυτοποίηση των ενδιαφερόμενων υποκειμένων, για τη διενέργεια στατιστικών ή επιστημονικών μελετών σχετικά με τον κορωνοϊό COVID-19.

8. Το Υπουργείο Υγείας μπορεί να δημοσιεύει ή να χορηγεί, έναντι συνδρομής ή ειδικού παραβόλου, στατιστικής φύσης, συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιοριστούν τα υποκείμενα των δεδομένων και τα οποία προέρχονται από τη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα, τεχνικά ή λεπτομερειακά, θέματα για: α) τη σύσταση και λειτουργία του συστήματος αρχειοθέτησης του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, β) το περιεχόμενο του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, γ) τη συλλογή, τήρηση και κάθε περαιτέρω επεξεργασία στοιχείων και δεδομένων που καταχωρούνται σε αυτό, δ) κάθε οργανωτικό και τεχνικό μέτρο για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης των προσώπων που έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, της καταγραφής των δεδομένων του χρήστη που εισέρχεται στο σύστημα, κατά την παράγραφο 6, της χρήσης τεχνικών ανωνυμοποίησης, ψευδωνυμοποίησης και κρυπτογράφησης, της διάρκειας τήρησης ανά κατηγορία δεδομένων, ανωνυμοποιημένων, ψευδωνυμοποιημένων και μη, ανάλογα με τον σκοπό επεξεργασίας τους για επιδημιολογικούς, επιστημονικούς και στατιστικούς λόγους, ε) θέματα οργάνωσης και διαχείρισης του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, με βάση τους σκοπούς σύστασης και λειτουργίας του, στ) την άσκηση και ικανοποίηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, ζ) τους αποδέκτες των δεδομένων, η) τους ακριβείς όρους της διάθεσης στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικών στοιχείων, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων, θ) το ύψος της συνδρομής ή του παραβόλου για τη διάθεση των στοιχείων της περίπτωσης η', καθώς και ι) κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.

10. Η επεξεργασία για άλλους σκοπούς είναι επιτρεπτή υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 24 του ν. 4624/2019. Ρητώς απαγορεύεται η χορήγηση ειδικών δεδομένων από το Μητρώο σε ασφαλιστικές εταιρείες και τράπεζες. Η απαγόρευση επεξεργασίας του προηγούμενου

εδαφίου δεν μπορεί να αρθεί από το υποκείμενο των δεδομένων.

11. Όποιος χωρίς δικαίωμα επεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο στο σύστημα αρχειοθέτησης του Εθνικού Μητρώου Ασθενών από τον κορωνοϊό COVID-19, ή λαμβάνει γνώση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που τηρούνται στο Μητρώο αυτό, ή τα αφαιρεί, αλλοιώνει, βλάπτει, καταστρέφει, επεξεργάζεται, μεταδίδει, ανακοινώνει, τα καθιστά προσιτά σε μη δικαιούμενα πρόσωπα ή επιτρέπει στα πρόσωπα αυτά να λάβουν γνώση των εν λόγω δεδομένων ή τα εκμεταλλεύεται με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή και, αν πρόκειται για ευαίσθητα δεδομένα, με φυλάκιση ενός (1) τουλάχιστον έτους και χρηματική ποινή είκοσι χιλιάδων (20.000) τουλάχιστον ευρώ, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλες διατάξεις.

12. Αν ο υπαίτιος των πράξεων της παραγράφου 11 είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, ή να βλάψει τρίτον, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων (50.000) τουλάχιστον ευρώ.

Άρθρο τριακοστό
Μετατροπή χρήσης κλινών για την
καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού
COVID-19

Για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19, οι πάσης φύσεως εγκαταστάσεις θαλάμων, κλινών νοσηλείας και κλινών μονάδων αυξημένης φροντίδας (ΜΑΦ) των δημόσιων νοσοκομείων, ιδιωτικών θεραπευτηρίων και πάσης φύσεως δεσμευμένων ή διατιθέμενων ιδιοκτησιών νομικών προσώπων δύναται να μετατρέπονται, ως προς τη χρήση τους, σε κλίνες μονάδων αυξημένης φροντίδας (ΜΑΦ) ή και σε κλίνες μονάδων εντατικής θεραπείας (ΜΕΘ), με απόφαση που λαμβάνει ο διοικητής ή συντονιστής του εκάστοτε νοσοκομείου ή θεραπευτηρίου ή κάθε αντίστοιχης δομής, εφόσον οι ανάγκες αυτές δεν δύναται να καλυφθούν με διαφορετικό τρόπο.

Άρθρο τριακοστό πρώτο
Επίταξη σκαφών για τη διακομιδή ασθενών
νοσούντων με κορωνοϊό COVID-19

1. Για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19, σε γεωγραφικές περιοχές της Επικράτειας, στις οποίες δεν είναι δυνατή η κάλυψη των αναγκών διακομιδής ή μεταφοράς ασθενών που πάσχουν από κορωνοϊό COVID-19, για την πληρέστερη και αμεσότερη υγειονομική τους φροντίδα σε νοσοκομεία της ηπειρωτικής χώρας δύναται να τηρούνται οι ακόλουθες διαδικασίες:

α) Να διατίθενται πλωτά σκάφη του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής για την αντιμετώπιση των αναγκών αυτών.

β) Να τηρείται κατάλογος από την οικεία Λιμενική Αρχή ιδιωτικών επιβατηγών σκαφών και χειριστών τους,

που διατίθενται οικειοθελώς και έχουν τη δυνατότητα να διενεργήσουν τη μεταφορά δια θαλάσσης ασθενών νοσούντων από κορωνοϊό COVID-19, με πρόβλεψη αποζημίωσης ή αμοιβής για τη διενέργεια της μεταφοράς. Η οικεία Λιμενική Αρχή συντάσσει τον σχετικό κατάλογο, τον οποίο παραδίδει στη Γενική Γραμματεία Υπηρεσιών Υγείας του Υπουργείου Υγείας και στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας, που αναλαμβάνει την ευθύνη της διακομιδής των ασθενών.

γ) Εφόσον δεν υφίσταται οικειοθελώς προσφερόμενο ιδιωτικό πλωτό μέσο για μεταφορά δια θαλάσσης ασθενών νοσούντων από κορωνοϊό COVID-19, ή, εφόσον δεν καλύπτονται οι ανάγκες για τη μεταφορά ασθενών από τα οικειοθελώς προσφερόμενα ιδιωτικά πλωτά μέσα, ενόψει του πλήθους και της αυξημένης συχνότητας περιστατικών μεταφοράς διά θαλάσσης ασθενών στη συγκεκριμένη περιοχή, ή και ενόψει των ειδικών αναγκών διενέργειας των μεταφορών αυτών όλο το εικοσιτετράωρο, δύναται να διενεργείται από την οικεία Λιμενική Αρχή επίταξη ιδιωτικού σκάφους από τα εγγεγραμμένα στον κατάλογο κατάλληλων προς διακομιδή σκαφών. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλεται αποζημίωση χρήσης για την επίταξη του ιδιωτικού σκάφους.

2. Κατά τη διάρκεια της επίταξης η διαχείριση του σκάφους και η διάθεσή του προσωπικού του, καθώς και η κατοχή του τελούσ υπό την ευθύνη της οικείας Λιμενικής Αρχής ή της Λιμενικής Αρχής της περιφέρειας ελλιμενισμού του επιτασσόμενου σκάφους. Ιδίως σε περιοχές στις οποίες παρατηρείται αυξημένη ανάγκη κάλυψης διακομιδών και μεταφοράς ασθενών, η επίταξη διενεργείται για ελάχιστο χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, που εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 1, καθορίζονται η διαδικασία για την επίταξη ιδιωτικών σκαφών από τις Λιμενικές Αρχές, καθώς και η αμοιβή για τη χρήση των οικειοθελώς καταχωρούμενων στον κατάλογο ιδιωτικών σκαφών και των επιταχθέντων σκαφών. Με την ίδια απόφαση προβλέπονται οι αναγκαίες πιστώσεις για την κάλυψη των ποσών αμοιβής χρήσης και αποζημίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της ανωτέρω προθεσμίας, η επίταξη αίρεται αυτοδικαίως. Η αποζημίωση οφείλεται για το χρονικό διάστημα της επίταξης και καταβάλλεται εφάπαξ μετά από τη λήξη της επίταξης ή ανά δίμηνο, αν η επίταξη παρατείνεται πέραν του διμήνου.

Άρθρο τριακοστό δεύτερο
Πρόσληψη ιατρικού προσωπικού
άνευ ειδικότητας

1. Το τελευταίο εδάφιο του τεσσαρακοστού έκτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) αντικαθίσταται ως εξής: «Ο χρόνος απασχόλησης των τοποθετούμενων ιατρών σε εφαρμογή του παρόντος προσμετράται ως χρόνος άσκησης στην ειδικότητα, για την οποία εκκρεμεί η αίτησή τους, για ισόχρονο χρονικό διάστημα με την εκ μέρους τους

παροχή υπηρεσιών στο νοσοκομείο κατά τους όρους του παρόντος. Ο προσμετρώμενος κατά το προηγούμενο εδάφιο χρόνος στην ειδικεύση απομειώνει ισομερώς τον εναπομείναντα χρόνο εκπαίδευσης σε κάθε επιμέρους αντικείμενο εκπαίδευσης κατά την ειδικεύση».

2. Δυνατότητα άμεσης πρόσληψης σύμφωνα με το τεσσαρακοστό έκτο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου παρέχεται και προς τους ειδικευόμενους ιατρούς όλων των ειδικοτήτων, οι οποίοι τελούν υπό διορισμό χωρίς να έχει εκδοθεί ακόμα η απόφαση τοποθέτησής τους από το Υπουργείο Υγείας. Οι τελούντες υπό διαδικασία πρόσληψης ειδικευόμενοι ιατροί δύνανται να προσέλθουν άμεσα προς σύναψη σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου με τη διοίκηση του νοσοκομείου στο οποίο έχουν υποβάλει αίτηση πρόσληψης. Η συναπτόμενη σύμβαση είναι ανώτατης διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών, με τοποθέτηση στην ίδια οργανική θέση για την οποία εκκρεμεί η τοποθέτησή τους. Η συναφθείσα σύμβαση κατά το προηγούμενο εδάφιο λύεται αυτοδικαίως σε περίπτωση περιέλευσης στο νοσοκομείο, σε χρόνο πριν από τη λήξη του τετραμήνου, της πράξης κανονικού διορισμού των ιατρών αυτών ως ειδικευόμενων στην οργανική τους θέση.

Άρθρο τριακοστό τρίτο
Πρόσληψη επικουρικού ιατρικού προσωπικού με εξειδίκευση

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ιατροί που τελούν σε παράταση της εξειδίκευσής τους δύνανται, ενόσω τελούν στην παράταση αυτή, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, να υποβάλουν αίτηση για πρόσληψη ως επικουρικό προσωπικό χωρίς να καθίσταται αναγκαία η προηγούμενη υποβολή παραίτησης. Σε περίπτωση πρόσληψής τους ως επικουρικών, λύεται αυτοδικαίως η σύμβασή τους ως εξειδικευομένων.

Άρθρο τριακοστό τέταρτο
Ζητήματα δημοσίων συμβάσεων
Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.)

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο σκοπός του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.) περιλαμβάνει και τη διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων για τη διάγνωση ασθενών νοσοούντων από κορωνοϊό COVID-19.

2. Για την επίτευξη του σκοπού της παρ. 1, το Ε.ΚΕ.Α. δύνανται, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων εθνικών διατάξεων, να συνάπτει συμβάσεις με απευθείας ανάθεση για την προμήθεια υλικού και αντιδραστηρίων για τη διενέργεια εξετάσεων για τον κορωνοϊό COVID-19, απευ-

θύνοντας σχετική πρόσκληση. Η πρόσκληση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Ε.ΚΕ.Α. για χρονικό διάστημα τριών (3) ημερών και δύναται να απευθύνεται σε κάθε επιχειρήση πώλησης και διάθεσης αντιδραστηρίων. Η σύμβαση συνάπτεται με μοναδικά κριτήρια τη χαμηλότερη προσφορά και την επίτευξη αγοράς ικανών ποσοτήτων για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών.

3. Το Ε.ΚΕ.Α., για την επίτευξη του σκοπού της παρ. 1, δύνανται για χρονικό διάστημα έως και τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων διατάξεων πρόσληψης προσωπικού συμπεριλαμβανομένης και της Π.Υ.Σ. 33/2006 (Α' 280), να προσλαμβάνει επικουρικό ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, καθώς και λοιπό βοηθητικό προσωπικό. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Εσωτερικών ορίζονται ο αριθμός του προσλαμβανόμενου προσωπικού, οι κλάδοι και οι ειδικότητες, τα ελάχιστα αναγκαία προσόντα για την πρόσληψή του, τα αναγκαία δικαιολογητικά, η διαδικασία επιλογής, το ύψος των αμοιβών του προσλαμβανόμενου προσωπικού, το ύψος της δαπάνης, καθώς και κάθε συναφή προς τα ανωτέρω λεπτομέρεια.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας ορίζεται το ποσό της έκτακτης επιχορήγησης του Ε.ΚΕ.Α. για την κάλυψη των επειγουσών αναγκών για τη διενέργεια προμηθειών, την πρόσληψη προσωπικού, την αγορά υλικών και μέσων προστασίας από τον κορωνοϊό COVID-19 και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο τριακοστό πέμπτο
Ειδικό εθελοντικό πρόγραμμα απασχόλησης
ενήλικων πολιτών σε δομές δημόσιας υγείας,
για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19

1. Συστήνεται, για χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος της παρούσας έως και τις 30 Ιουνίου 2020, ειδικό εθελοντικό πρόγραμμα απασχόλησης ενήλικων πολιτών που δεν ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού σε δομές δημόσιας υγείας, για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19. Ως δομές δημόσιας υγείας για τους σκοπούς του παρόντος ορίζονται τα νοσοκομεία δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου, τα στρατιωτικά νοσοκομεία, οι δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και κάθε αντίστοιχη υγειονομική δομή, συμπεριλαμβανομένου του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.) και του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.). Η τοποθέτησή τους γίνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του νοσοκομείου. Ο χρόνος της κατά τα ανωτέρω απασχόλησης δύναται να αναγνωρίζεται ως χρόνος μοριοδότησης για την πρόσληψη στο Δημόσιο.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Εσωτερικών καθορίζονται οι όροι λειτουργίας του προγράμματος, οι προϋποθέσεις συμμετοχής, οι επαγγελματικές ειδικότητες και η διαδικασία συλλογής δεδομένων των συμμετεχόντων εθελοντών, το αρμόδιο όργανο επιλογής τους, η διαδικασία επιλογής και τοποθέτησής τους, τυχόν προβλεπόμενα έξοδα κίνησης ή άλλες αποζημιώσεις και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Για τις ανάγκες υλοποίησης των παρ. 1 και 2 συστήνεται ηλεκτρονικό σύστημα αρχειοθέτησης με την επωνυμία «Αρχείο Συμμετεχόντων στο εθελοντικό πρόγραμμα για την αντιμετώπιση των αναγκών υγείας λόγω του κορωνοϊού COVID-19». Στο αρχείο τηρείται το σύνολο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται για τους σκοπούς της υλοποίησης του παρόντος, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων ταυτοποίησης των υποκειμένων και αναγκιών για τους σκοπούς του παρόντος δεδομένων υγείας των υποκειμένων. Υπεύθυνος επεξεργασίας για τη συλλογή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με το «Αρχείο Συμμετεχόντων στο εθελοντικό πρόγραμμα για την αντιμετώπιση των αναγκών υγείας λόγω του κορωνοϊού COVID-19» είναι το Υπουργείο Υγείας, δια των αρμόδιων υπηρεσιών του και, ιδίως, δια της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Υγείας. Ως αποδέκτες των δεδομένων δύνανται να ορίζονται κατά το περιεχόμενο της κοινής υπουργικής απόφασης της παρ. 2 οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, οι Υγειονομικές Περιφέρειες, οι Μονάδες Υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας και της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας όπου θα ενταχθούν οι εθελοντές, ο Ε.Ο.Δ.Υ., η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, φορείς κοινωνικής ασφάλισης για την ασφαλιστική κάλυψη των εθελοντών κατά την παροχή της εθελοντικής τους εργασίας, καθώς και άλλοι φορείς του Δημοσίου, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους, για λόγους ουσιαστικού δημόσιου συμφέροντος.

4. Τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν τα εξής δικαιώματα που τους χορηγούνται από τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ): (α) δικαίωμα ενημέρωσης, κατά τα άρθρα 12, 13 και 14 του ΓΚΠΔ, (β) δικαίωμα πρόσβασης, κατά το άρθρο 15 του ΓΚΠΔ, (γ) δικαίωμα διόρθωσης, κατά το άρθρο 16 του ΓΚΠΔ, (δ) δικαίωμα διαγραφής («δικαίωμα στη λήθη»), κατά το άρθρο 17 του ΓΚΠΔ, (ε) δικαίωμα στον περιορισμό της επεξεργασίας, κατά το άρθρο 18 του ΓΚΠΔ και (στ) δικαίωμα αντίρρησης, κατά το άρθρο 21 του ΓΚΠΔ. Η ανάκληση της συγκατάθεσης των υποκειμένων ισχύει για το μέλλον και δεν θίγεται η νομιμότητα των επεξεργασιών, οι οποίες βασίστηκαν στη συγκατάθεση πριν από την ανάκλησή της.

Άρθρο τριακοστό έκτο
Έγκριση χορήγησης φαρμάκων εκτός
εγκεκριμένων ενδείξεων σε νοσούντες από τον
κορωνοϊό COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν υφίστανται εγκεκριμένες κατάλληλες θεραπείες για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 σύμφωνα με τη φαρμακευτική νομοθεσία, δύνανται να προβλέπεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19 που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής Αντιμετώπισης Έκτακτων Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες, χορήγηση φαρμάκων που έχουν λάβει άδεια κυκλοφορίας για

άλλη ένδειξη και θεωρούνται πιθανώς αποτελεσματικά για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου ορίζονται τα εγκεκριμένα προς χορήγηση θεραπευτικά σχήματα, με αναφορά στις δραστικές τους ουσίες, τη μορφή, την περιεκτικότητα και την ενδεικνυόμενη δοσολογία, και χορηγείται στους θεράποντες ιατρούς το δικαίωμα της χορήγησης της εγκεκριμένης κατά τα ανωτέρω αντιϊκής θεραπείας για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19, στις κάτωθι κατηγορίες ασθενών: (α) σε ασθενείς που έχουν εκδηλώσει σοβαρή πνευμονία λόγω έκθεσης στον ιό, (β) σε ασθενείς που πάσχουν από τη νόσο με συμπτώματα ήπιας ή μέτριας βαρύτητας και στους οποίους συνυπάρχουν παράγοντες κινδύνου ή ηλικιακοί παράγοντες ή εργαστηριακές ενδείξεις για δυσμενή έκβαση λόγω υποκείμενων νοσημάτων.

2. Με τη διαδικασία της παρ. 1 δύνανται να επανεξετάζεται η χορήγηση των ως άνω θεραπευτικών σχημάτων, να τροποποιούνται τα σχήματα και οι δοσολογίες τους, να επικαιροποιούνται τα θεραπευτικά σχήματα σύμφωνα με την παρ. 1 και οι κατηγορίες των νοσούντων στους οποίους είναι ενδεδειγμένη η χορήγησή τους, λαμβανομένων υπόψη των νεότερων επιστημονικών, κλινικών και επιδημιολογικών δεδομένων.

Άρθρο τριακοστό έβδομο
Διαδικασία χορήγησης φαρμάκων εκτός
εγκεκριμένων ενδείξεων σε νοσούντες από τον
κορωνοϊό COVID-19 από θεράποντες ιατρούς

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν υφίστανται εγκεκριμένες κατάλληλες θεραπείες για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 σύμφωνα με τη φαρμακευτική νομοθεσία, σε κάθε δε περίπτωση για χρονικό διάστημα όχι πέραν της 1ης Νοεμβρίου 2020 η διαδικασία χορήγησης των φαρμάκων σε ασθενείς, μετά από την έκδοση της υπουργικής απόφασης του τριακοστού έκτου άρθρου, διενεργείται με απόφαση του θεράποντος ιατρού και υλοποιείται με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Ο θεράπων ιατρός γνωστοποιεί στο «Σύστημα Ηλεκτρονικής Προέγκρισης» (Σ.Η.Π.) του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) κατά την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 265 του ν. 4512/2018 (Α'5) τη χορήγηση φαρμάκου ή συνδυασμού φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων σε συγκεκριμένο ασθενή, συνυποβάλλοντας όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από τα πεδία της πλατφόρμας, καθώς επίσης: (αα) έγγραφη συναίνεση για τη χορήγηση, κατόπιν ενημέρωσης του ασθενή ή συγγενών του ή των νόμιμων εκπροσώπων αυτού, εφόσον ο ίδιος αδυνατεί να τη χορηγήσει, (αβ) υπεύθυνη δήλωση του ιατρού για την αναγκαιότητα της εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων χορήγησης του φαρμάκου και (αγ) έγκριση του Διευθυντή της κλινικής του νοσοκομείου όπου χορηγείται το φάρμακο.

β) Ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ) επιβεβαιώνει ότι πρόκειται για φάρμακο εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων και ο ΕΟΠΥΥ, αφού ελέγξει την πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων, επικυρώνει τη γνωστοποίη-

ση αναγράφοντας την ένδειξη «πλήρης γνωστοποίηση για COVID-19», οπότε και είναι δυνατή η χορήγηση του φαρμάκου από τον θεράποντα ιατρό.

2. Στις περιπτώσεις του παρόντος, το Σ.Η.Π. του ΕΟΠΥΥ λειτουργεί ως Μητρώο Καταγραφών χορήγησης φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19. Για τον λόγο αυτό, γνωστοποιούνται με την ανωτέρω διαδικασία στο Σ.Η.Π. όλες οι περιπτώσεις χορήγησης φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων έναντι του κορωνοϊού COVID-19, που αφορούν σε ασφαλισμένους και άλλων φορέων κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και σε ανασφάλιστους.

3. Η υποβολή αιτημάτων στο Σ.Η.Π. και η επεξεργασία τους εντάσσονται στην επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία είναι απαραίτητη για λόγους δημόσιου συμφέροντος στον τομέα της προστασίας της δημόσιας υγείας για τον κορωνοϊό COVID-19, χωρίς τη συναίνεση του υποκειμένου των δεδομένων. Η εν λόγω επεξεργασία υπόκειται σε κατάλληλα και ειδικά μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων. Απαγορεύεται αυστηρά η επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων που σχετίζονται με την υγεία για λόγους δημόσιου συμφέροντος να έχει ως αποτέλεσμα την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς από οποιονδήποτε τρίτο πλην του ΕΟΦ, του ΕΟΔΥ, της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και των Ειδικών Επιτροπών αντιμετώπισης της πανδημίας. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία και κάθε ένας εκ των άνω φορέων υπέχουν απόλυτη υποχρέωση τήρησης απορρήτου.

4. Οι θεράποντες ιατροί υποχρεούνται να τηρούν τον εγκεκριμένο τρόπο διάθεσης των ως άνω φαρμάκων και να ενημερώνονται από την εγκεκριμένη Περίληψη Χαρακτηριστικών του Προϊόντος (Π.Χ.Π.), ιδίως ως προς τα λήμματα 4.3 (αντενδείξεις), 4.4 (ειδικές προειδοποιήσεις και προφυλάξεις), 4.8 (ανεπιθύμητες ενέργειες) και 5.1 (κλινικά στοιχεία).

5. Οι θεράποντες ιατροί τηρούν υποχρεώσεις φαρμακοεπαγρύπνησης. Ο Διευθυντής της κλινικής, όπου χορηγούνται τα φάρμακα αυτά, γνωστοποιεί στη Διεύθυνση Αξιολόγησης του ΕΟΦ με την ένδειξη "off label COVID-19" ανά δεκαπενθήμερο και νωρίτερα, οσάκις το κρίνει αναγκαίο, τα δεδομένα ασφάλειας και αποτελεσματικότητας των ασθενών στους οποίους χορηγήθηκε η εκάστοτε φαρμακευτική αγωγή εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων.

6. Ο ΕΟΦ διαβιβάζει τα υποβαλλόμενα στοιχεία στην Εθνική Επιτροπή Προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19 προς αξιολόγηση, σε συνεργασία με την Επιτροπή Αντιμετώπισης Έκτακτων Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες και την επιστημονική κοινότητα.

7. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως, σε περίπτωση που αποφασιστεί να χορηγηθεί η δυνατότητα λήψης των συγκεκριμένων θεραπευτικών σχημάτων και σε μη νοσηλεύομενους ασθενείς, υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω τρόπος διάθεσης είναι εγκεκριμένος από τον ΕΟΦ, σύμφωνα με την οικεία

άδεια κυκλοφορίας. Στην περίπτωση αυτή, ο θεράπων ιατρός υπέχει όλες τις ανωτέρω αναφερόμενες υποχρεώσεις αναφοράς ανεπιθύμητων ενεργειών και δεδομένων ασφάλειας και αποτελεσματικότητας για κάθε ασθενή.

Άρθρο τριακοστό όγδοο

Χορήγηση φαρμάκων στο πλαίσιο κατεπείγουσας προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης σε μη εγκεκριμένα φάρμακα για πάσχοντες από τον κορωνοϊό COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν συντρέχουν οι κατά τις κείμενες διατάξεις προϋποθέσεις κανονικής ένταξης ασθενών σε εγκεκριμένη στην Ελλάδα κλινική δοκιμή, θεσπίζεται ειδική διαδικασία κατεπείγουσας προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης (παρηγορητική χρήση) σε μη εγκεκριμένα φάρμακα για πάσχοντες από τον κορωνοϊό COVID-19, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και συγκεκριμένα των διατάξεων της υπ' αρ. ΔΥΓ3α/Γ.Π.85037/10/2011 υπουργικής απόφασης «Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία χορήγησης προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης σε φάρμακα ανθρώπινης χρήσης («παρηγορητική χρήση»)» (Β' 558) υπό τους κάτωθι προβλεπόμενους όρους:

α) Η φαρμακευτική εταιρεία που υλοποιεί πρόγραμμα πρώιμης πρόσβασης σε φαρμακευτική ουσία υπό κλινική δοκιμή για πάσχοντες από τον κορωνοϊό COVID-19 («υπεύθυνος προγράμματος») υποβάλλει στον ΕΟΦ αίτηση χορήγησης κατεπείγουσας προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης για το εν λόγω πρόγραμμα, με τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 3 της ως άνω υπουργικής απόφασης, πλην των αναφερομένων στα στοιχεία (γ) και (ζ).

β) Ο ΕΟΦ αξιολογεί το αίτημα με τα υποβαλλόμενα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του θεραπευτικού πρωτοκόλλου, και, εφόσον χορηγήσει την κατεπείγουσα προσωρινή άδεια πρώιμης πρόσβασης, ο «υπεύθυνος προγράμματος» αναρτά στην ιστοσελίδα του τις απαραίτητες πληροφορίες για το πρόγραμμα, τα κριτήρια ένταξης και αποκλεισμού ασθενών και έντυπο υποβολής συγκεκριμένου αιτήματος από τον θεράποντα ιατρό.

γ) Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 3 της ως άνω υπουργικής απόφασης και εν γένει της κείμενης νομοθεσίας, η ένδειξη της πρώιμης πρόσβασης για πάσχοντες από τον κορωνοϊό COVID-19 πρέπει να στηρίζεται στα διαθέσιμα στοιχεία, η δε επιλογή της να αιτιολογείται με βάση τα μη ικανοποιητικά αποτελέσματα από τις διαθέσιμες (εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων) θεραπείες ή την εξάντληση αυτών ή την ακαταλληλότητα χορήγησής τους σε συγκεκριμένους ασθενείς λόγω της κατάστασης της υγείας τους, να στηρίζεται στο προσδοκώμενο όφελος από τη νέα θεραπεία και να ταυτίζεται με την ένδειξη για την οποία διεξάγονται κλινικές δοκιμές.

δ) Η ένταξη των ασθενών στο πρόγραμμα πρώιμης πρόσβασης γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ-

θρο 4 της ως άνω υπουργικής απόφασης. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην περ. (β) της παρ. 2, η δήλωση του θεράποντος ιατρού πρέπει να αιτιολογεί την επιλογή του με βάση τα μη ικανοποιητικά αποτελέσματα από τις διαθέσιμες (εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων) θεραπείες ή την εξάντληση αυτών ή την ακαταλληλότητα χορήγησής τους σε συγκεκριμένους ασθενείς λόγω της κατάστασης της υγείας τους και το προσδοκώμενο όφελος από τη νέα θεραπεία.

ε) Για τη χορήγηση του φαρμάκου απαιτείται άπαξ γνωστοποίηση του προγράμματος στο Επιστημονικό Συμβούλιο του νοσοκομείου και σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή της κάθε κλινικής ή μονάδας όπου χορηγείται.

2. Ο «υπεύθυνος προγράμματος» υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στον ΕΟΦ τα συγκεκριμένα νοσηλευτικά ιδρύματα και τους θεράποντες ιατρούς που αιτήθηκαν την ένταξη ασθενών στο πρόγραμμα. Οι αιτήσεις των θεραπόντων ιατρών και οι δηλώσεις της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 4 της ως άνω υπουργικής απόφασης, όπως αναφέρεται στην περ. δ' της παρ. 1, καθώς και τα στοιχεία των ασθενών στους οποίους χορηγήθηκε το φάρμακο, διατηρούνται από τον «υπεύθυνο προγράμματος» επί πενταετία και υποβάλλονται στον ΕΟΦ, εφόσον ζητηθούν.

3. Ο θεράπων ιατρός τηρεί υποχρεώσεις φαρμακοεπαγρύπνησης. Ο «υπεύθυνος προγράμματος», πέραν των υποχρεώσεων φαρμακοεπαγρύπνησης, γνωστοποιεί και στη Διεύθυνση Αξιολόγησης του ΕΟΦ με την ένδειξη "πρώιμη-COVID-19" κάθε σοβαρή ανεπιθύμητη ενέργεια, καθώς και, ανά δεκαπενθήμερο, τα δεδομένα ασφάλειας και αποτελεσματικότητας των ασθενών που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα, καθώς και τον αριθμό αυτών ανά κλινική.

4. Ο ΕΟΦ διαβιβάζει τα υποβαλλόμενα στοιχεία δύναμει των παρ. 2 και 3 στην Εθνική Επιτροπή Προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19 προς αξιολόγηση, σε συνεργασία με την Επιτροπή Αντιμετώπισης Έκτακτων Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες και την επιστημονική κοινότητα.

5. Εφόσον δεν υλοποιείται πρόγραμμα πρώιμης πρόσβασης κατά τα οριζόμενα στην περ. β' της παρ. 1, εκδίδεται εξατομικευμένη κατεπείγουσα άδεια πρώιμης πρόσβασης, σύμφωνα με τα κριτήρια της περ. α' της παρ. 1, εφαρμοζόμενων αναλόγως των προβλεπομένων στο άρθρο 8 της ως άνω υπουργικής απόφασης και στο παρόν.

6. Επιπρόσθετα πληροφορικά στοιχεία που απαιτούνται για την εξέταση των αιτημάτων του παρόντος ή τροποποίηση των κριτηρίων ένταξης/αποκλεισμού ασθενών στο Πρόγραμμα, σύμφωνα με τα εκάστοτε προτεινόμενα από την Εθνική Επιτροπή Προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19 και την Επιτροπή Αντιμετώπισης Έκτακτων Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες, γνωστοποιούνται μέσω υποδείγματος στον Υπεύθυνο του Προγράμματος ή, για την περίπτωση της παρ. 5, στους αιτούντες θεράποντες ιατρούς.

7. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις της υπ' αρ. ΔΥΓ3α/Γ.Π.85037/10/2011 υπουργικής απόφασης,

στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις ειδικές διατάξεις της παρούσας.

Άρθρο τριακοστό ένατο
Φαρμακευτική αγωγή νοσούντων
από τον κορωνοϊό COVID-19

1. Κάθε συνταγή που εκτελείται και αφορά σε χορήγηση φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων σε νοσούντες από τον κορωνοϊό COVID-19 από θεράποντες ιατρούς φυλάσσεται επί διετία και αποζημιώνεται κατά τις κείμενες διατάξεις, χωρίς να απαιτείται έγκριση αποζημίωσης πριν από τη λήψη της εν λόγω φαρμακευτικής αγωγής, πλην των περιπτώσεων χορήγησης φαρμάκων στο πλαίσιο κατεπείγουσας προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης σε μη εγκεκριμένα φάρμακα για πάσχοντες από τον κορωνοϊό COVID-19, κατά τις οποίες το κόστος καλύπτεται από τον «υπεύθυνο πρώιμης πρόσβασης».

2. Σε περίπτωση που διενεργείται η χορήγηση φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων σε νοσούντες από τον κορωνοϊό COVID-19 από θεράποντες ιατρούς, για τη συνταγογράφηση των οποίων στην εγκεκριμένη τους ένδειξη απαιτείται, σύμφωνα με την άδεια κυκλοφορίας τους, ιατρική συνταγή, το αρμόδιο φαρμακείο εκτέλεσης φυλάσσει επί διετία αντίγραφο της συνταγής, το οποίο φέρει την υπογραφή του ασθενή.

3. Σε κάθε περίπτωση που δεν είναι δυνατό να χορηγηθεί έγγραφη συναίνεση του ασθενούς, των συγγενών του ή των νόμιμων εκπροσώπων του, ο θεράπων ιατρός δύναται να τη λάβει με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, όπως με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, sms ή έστω προφορικά, βεβαιώνοντας τούτο στην υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλει για τη χορήγηση του φαρμάκου.

4. Κάθε έκτακτη εισαγωγή που απαιτείται για την εφαρμογή της παρούσας προϋποθέτει άδεια έκτακτης εισαγωγής από τον ΕΟΦ, κατ' εφαρμογή των παρ. 4 έως 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 96/1973 (Α' 172), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 29 του ν. 1316/1983 (Α' 3) και της παρ. 2 του άρθρου 6 της υπ' αρ. ΔΥΓ3α/32221/2013 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1049).

ΜΕΡΟΣ Ε: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο τεσσαρακοστό
Κατεπείγουσες διατάξεις
Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης προσδιορίζονται τα έργα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), η έναρξη εκτέλεσης των οποίων είναι απολύτως αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα κατά το άρθρο 3 του ν. 3979/2011 (Α' 138), καθώς και για την εξ αποστάσεως παροχή υπηρεσιών δημόσιων φορέων σε πολίτες και επιχειρήσεις.

2. Μετά από την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης ή ανάθεσης, ο επιλεγείς ανάδοχος προσκαλείται άμεσα να υπογράψει τη σύμβαση για την εκτέλεση έργων της παρ. 1, προσκομίζοντας μόνο υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) ή ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημοσίας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019 (Α' 167), που προβλέπεται στο εικοστό έβδομο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68). Στην υποβαλλόμενη υπεύθυνη δήλωση δηλώνονται από τον επιλεγέντα ανάδοχο ότι: α) δεν συντρέχει κανένα νόμιμο κώλυμα συμμετοχής του στη διαδικασία, β) εξακολουθεί να πληροί όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που προβλέπονται στην οικεία διακήρυξη και γ) υποχρεούται να προσκομίσει τα νομίμως προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης ή ανάθεσης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης.

3. Ο ανάδοχος μπορεί να αιτηθεί την παράταση της προθεσμίας της παραγράφου 2 στην περίπτωση κωλύματος υποβολής της αίτησης έκδοσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή αδυναμίας έκδοσης αυτών λόγω της αναστολής λειτουργίας των αντίστοιχων αρμόδιων υπηρεσιών στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 ή για άλλο σοβαρό λόγο. Η ως άνω προθεσμία παρατείνεται με απόφαση της αναθέτουσας αρχής.

4. Η μη εμπρόθεσμη υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης ή ανάθεσης συνιστά λόγο έκπτωσης του αναδόχου από τη σύμβαση, απόσβεσης κάθε δικαιώματος του αναδόχου που απορρέει από αυτή και επιβολής των προβλεπόμενων στον νόμο κυρώσεων.

Άρθρο τεσσαρακοστό πρώτο
Προσωπικό ΠΕ και ΔΕ
Μεταφραστών Διερχόμενων

Μέχρι την έναρξη ισχύος του νέου Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών το προσωπικό των κλάδων και ειδικοτήτων ΠΕ και ΔΕ Μεταφραστών Διερχόμενων του π.δ. 82/2017 (Α' 117), ανεξαρτήτως σχέσης εργασίας, καταλαμβάνει, από την έναρξη ισχύος του π.δ. 81/2019 (Α' 119), αντίστοιχες προσωποπαγείς θέσεις στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης που συστήνονται για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο τεσσαρακοστό δεύτερο
Δυνατότητα τηλεδιάσκεψης

Στο τριακοστό τρίτο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) προστίθεται παρ. 3, ως εξής:

«3. Η λήψη των αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μπορεί να λαμβάνει χώρα και με τηλεδιάσκεψη για όλα ή για κάποια από τα μέλη τους, με κάθε πρόσφορο τηλεπικοινωνιακό μέσο, καθώς και δια περιφοράς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, οι υπογραφές των μελών του συλλογικού οργάνου μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα. Η παρούσα ισχύει έως τις 30 Ιουνίου 2020».

ΜΕΡΟΣ ΣΤ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Άρθρο τεσσαρακοστό τρίτο
Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για τη λειτουργία
των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Έως τις 31 Μαΐου 2020, η διά περιφοράς σύγκληση των δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων είναι δυνατή με τη συμμετοχή του ενός δευτέρου (1/2) των μελών του οικείου συμβουλίου.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 3 του άρθρου 36 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143), με απόφαση του οικείου δημάρχου είναι δυνατόν να:

α) καθιερώνονται εξαιρέσεις από την εφαρμογή πενθήμερης εργασίας κατά υπηρεσία, κλάδο και αριθμό υπαλλήλων, χρόνο ή περιοχή, εφόσον επιβάλλονται λόγω της ανάγκης αδιάλειπτης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών για την εφαρμογή των μέτρων αποφυγής διασποράς του κορωνοϊού COVID-19,

β) καθορίζεται η πενθήμερη εβδομάδα εργασίας για ορισμένες υπηρεσίες, κλάδους ή ορισμένο αριθμό υπαλλήλων από την Τρίτη μέχρι και το Σάββατο ή από την Τετάρτη έως και την Κυριακή, εφόσον τούτο επιβάλλεται για τον ίδιο ως άνω λόγο, καθιερουμένων ως μη εργάσιμων ημερών της Δευτέρας ή της Τρίτης, αντίστοιχα.

Οι αποφάσεις της παρούσας αρχίζουν να ισχύουν από της υπογραφής τους και εφαρμόζονται για όσο διάστημα είναι σε ισχύ μέτρα πρόληψης και αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως όχι πέραν της 31ης Μαΐου 2020.

3. α) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η φράση «με τη διαδικασία της απευθείας διαπραγμάτευσης» αντικαθίσταται από τη φράση «με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά την περίπτωση (γ) της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147),».

β) Στην παρ. 10 του τριακοστού έβδομου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η φράση «με απευθείας ανάθεση κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής διάταξης της κείμενης νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων,» διαγράφεται.

4. α) Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 156 του ν. 4600/2019 (Α' 43) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Οι εν λόγω Σύνδεσμοι είναι καθολικοί διάδοχοι των προγραμμάτων και δράσεων που εκτελούνταν από τα οικεία νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησής τους και υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτά.».

β) Η ισχύς της περ. (α) ανατρέχει στην έναρξη ισχύος του ν. 4600/2019.

5.α) Σε περιπτώσεις αποδεδειγμένης αδυναμίας για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών από την 1η Μαρτίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2020, οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ)

δύνανται να αιτούνται οικονομική ενίσχυση από τους μετόχους ΟΤΑ α' βαθμού, με ταυτόχρονη εκχώρηση μέρους των μελλοντικών τους εσόδων, έως την πλήρωση του ποσού της ενίσχυσης. Η οικονομική ενίσχυση των ΔΕΥΑ κατά την παρούσα, δεν λογίζεται ως επιχορήγηση. Οι δήμοι δύνανται, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός τους, να επιχορηγούνται εκτάκτως από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ) έναντι δικαιουμένων επιχορηγήσεων, κατά το μέρος που αδυνατούν να ανταποκριθούν στο αίτημα ενίσχυσης. Η εν λόγω επιχορήγηση παρακρατείται σε δεκαοκτώ (18) ισόποσες δόσεις από τις μελλοντικές επιχορηγήσεις των ΚΑΠ. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος είναι εκτελεστές από την έκδοσή τους, κατά παρέκκλιση του άρθρου 225 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

β. Σε περιπτώσεις αποδεδειγμένης αδυναμίας κάλυψης λειτουργικών αναγκών των υπηρεσιών ανταποδοτικού χαρακτήρα από την 1η Μαρτίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2020, οι δήμοι, με απόφαση της οικονομικής επιτροπής, υποχρεούνται να αναμορφώνουν το προϋπολογισμό τους με μεταφορά πάσης φύσεως ανειδίκευτων πιστώσεων, ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64) εφαρμόζονται αναλόγως. Οι δήμοι δύνανται, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός τους, να επιχορηγούνται εκτάκτως από τους ΚΑΠ έναντι δικαιουμένων επιχορηγήσεων, κατά το μέρος που δεν διαθέτουν τις απαραίτητες για την αναμόρφωση πιστώσεις. Η εν λόγω επιχορήγηση παρακρατείται σε δεκαοκτώ (18) ισόποσες δόσεις από τις μελλοντικές επιχορηγήσεις των ΚΑΠ. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος είναι εκτελεστές από την έκδοσή τους, κατά παρέκκλιση του άρθρου 225 του ν. 3852/2010.

6. Συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού που απασχολείται στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης και στους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, οι οποίες λήγουν έως την 31η Μαΐου 2020, δύνανται να παρατείνονται έως τέσσερις (4) μήνες από τη λήξη τους.

7. Με απόφαση του οικείου δημάρχου και ειδικώς για το χρονικό διάστημα από τις 23 Μαρτίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2020, ο προβλεπόμενος από το άρθρο 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176) αριθμός ωρών της απογευματινής υπερωριακής απασχόλησης, καθώς και των ωρών της υπερωριακής απασχόλησης με αποζημίωση κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες του ένστολου προσωπικού της Δημοτικής Αστυνομίας μπορεί να προσαυξάνεται έως τριάντα τοις εκατό (30%), για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών ελέγχων για την προστασία της δημόσιας υγείας.

Άρθρο τεσσαρακοστό τέταρτο
Αντικατάσταση άρθρου 69 ν. 4509/2017

Το άρθρο 69 του ν. 4509/2017 (Α' 201) αντικαθίσταται, ως εξής:

«Άρθρο 69
Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Οργανισμών
Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού,
Συνδέσμων Δήμων και των νομικών προσώπων
των ΟΤΑ

1. Το Υπουργείο Εσωτερικών καταρτίζει ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα (εφεξής «Πρόγραμμα»), με σκοπό την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, την εκπόνηση μελετών και την κατασκευή έργων ιδίως στους τομείς της βασικής υποδομής, της ψηφιακής σύγκλισης, της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών πολιτικής προστασίας και προστασίας της δημόσιας υγείας, και ειδικότερα την άρση των οικονομικών επιπτώσεων από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και για την εκτέλεση δράσεων και πρωτοβουλιών κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης.

2. α) Για τους σκοπούς αυτούς, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, οι Σύνδεσμοι Δήμων και τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ δύνανται να συνομολογούν δάνεια με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η εξυπηρέτηση των δανείων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και η κάλυψη κάθε είδους εξόδων και λοιπών δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησής τους γίνονται σε λογαριασμό που συστήνεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και χρηματοδοτείται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Εσωτερικών.

β) Για την άμεση χρηματοδότηση των ΟΤΑ α' και β' βαθμού σε περιπτώσεις έκτακτων και επείγουσών συνθηκών και προς κάλυψη αναγκών προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών και υλοποίησης έργων που καλύπτονται από τους σκοπούς του Προγράμματος, το Υπουργείο Εσωτερικών δύναται να συνομολογήσει απευθείας δάνειο με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η εξυπηρέτηση του δανείου σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και η κάλυψη κάθε είδους εξόδων και λοιπών δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησής του γίνονται σε λογαριασμό που συστήνεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και χρηματοδοτείται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Εσωτερικών.

3. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών εξειδικεύονται οι σκοποί της παρ. 1 σε άξονες προτεραιότητας και καθορίζονται τα κριτήρια ένταξης των δικαιούχων φορέων, η διαδικασία υποβολής των αιτημάτων ένταξης και αξιολόγησης αυτών, η διαδικασία υποβολής αιτημάτων της έκτακτης χρηματοδότησης, ο έλεγχος της πορείας εκτέλεσης των έργων, οι όροι και τα δικαιολογητικά χορήγησης και ο τρόπος απόδοσης του προϊόντος των δανείων, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την αποπληρωμή των δανείων των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 2 από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ο φορέας διαχείρισης του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η διεύρυνση των σκοπών της παρ. 1, υπό την προϋπόθεση ότι οι νέοι άξονες είναι εντός των στόχων της αναπτυξιακής πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών. Με προσκλήσεις του Υπουργού Εσωτερικών καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν αιτήματα ένταξης.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών καθορίζεται η διαδικασία χρηματοδότησης της περ. β' της παρ. 2. Η χρηματοδότηση γίνεται με απόφαση χρηματοδότησης που εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, με μόνη την υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος από τον δικαιούχο, χωρίς προηγούμενη έκδοση Πρόσκλησης, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης έκτακτης ανάγκης που ανάγεται σε θέματα πολιτικής προστασίας ή θέματα προστασίας της δημόσιας υγείας ή εκτέλεσης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται το χρονικό διάστημα υποβολής των αιτημάτων και το ύψος των συνολικών πιστώσεων που μπορούν να διατεθούν για την έκτακτη ανάγκη που διαπιστώνεται με αυτήν.

4. Η ένταξη προμηθειών, μελετών και έργων στο Πρόγραμμα πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Αξιολόγησης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και αποτελείται από πέντε (5) μέλη, έναν (1) υπάλληλο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ), δύο (2) μηχανικούς της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης και δύο (2) εμπειρογνώμονες στη διαχείριση και εκτέλεση αναπτυξιακών προγραμμάτων, με ισάριθμους αναπληρωτές τους. Με την απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια για τη λειτουργία της. Χρέη εισηγητή και γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής ανατίθενται σε υπαλλήλους της ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ.

5. Δυνητικοί δικαιούχοι του Προγράμματος που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια ή έχουν τεχνική επάρκεια αλλά καλούνται να υλοποιήσουν μελέτες και έργα, για τις ανάγκες των οποίων δεν έχουν το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό, υποχρεούνται προ της υποβολής αιτήματος να έχουν αναθέσει την τεχνική τους υπηρεσία σε άλλον φορέα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4412/2016 (Α' 147). Στο αίτημα ένταξης αναφέρεται υποχρεωτικά η τεχνική υπηρεσία που θα αναλάβει την υλοποίηση του έργου, άλλως το αίτημα δεν εξετάζεται. Οι προγραμματικές συμβάσεις της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4412/2016 δύναται να χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα. Ως νομικά πρόσωπα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, νοούνται τα νομικά πρόσωπα πάσης φύσεως, στα οποία οι ΟΤΑ κατέχουν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου.

6. Για τη συνομολόγηση των δανείων του παρόντος δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 264 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και του π.δ. 169/2013 (Α' 272).

7. Για την παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης του Προγράμματος συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, τριμελής Επιτροπή Παρακολούθησης, η οποία αποτελείται από έναν (1) υπάλληλο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών, έναν (1) μηχανικό της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης και έναν (1) εμπειρογνώμονα στην εκτέλεση αναπτυξιακών προγραμμάτων, με ισάριθμους αναπληρωτές τους. Με την απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής, ως και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια για τη λειτουργία και

την εκπλήρωση της αποστολής της. Χρέη γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής ανατίθενται σε υπαλλήλους της ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ. Για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των Επιτροπών Αξιολόγησης και Παρακολούθησης δεν καταβάλλεται κανενός είδους αποζημίωση στα μέλη τους, πλην εξόδων εκτός έδρας μετακίνησης, όπου απαιτείται.».

Άρθρο τεσσαρακοστό πέμπτο
Ρυθμίσεις για την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών

1. Η παρ. 9 του άρθρου 53 του ν. 4314/2014 (Α' 265) αντικαθίσταται, ως εξής:

«9. Στο Υπουργείο Εσωτερικών συστήνεται Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής, η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εσωτερικών, και εφεξής αναφέρεται ως ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ, με σκοπό:

α) την εισήγηση προς τον Υπουργό Εσωτερικών του κεντρικού σχεδιασμού και του προγραμματισμού των αναπτυξιακών πολιτικών του Υπουργείου Εσωτερικών.

β) την υποστήριξη των αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και των λοιπών εποπτευόμενων φορέων, σε σχέση με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), καθώς και την υποστήριξη των ίδιων φορέων κατά την εκτέλεση των ειδικών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή συγχρηματοδοτούμενους πόρους,

γ) την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 17 του παρόντος και του άρθρου 213 του ν. 4635/2019 (Α' 167).

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών, η ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ μπορεί να αναλαμβάνει τη διαχείριση μέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, πλέον της περ. γ'. Με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 69 του ν. 4509/2017 (Α' 201) μπορεί να ανατίθεται στην ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ η διαχείριση των ειδικών προγραμμάτων αναπτυξιακών δανείων του Υπουργείου Εσωτερικών ή η υποστήριξη του αρμόδιου φορέα διαχείρισης των προγραμμάτων αυτών.».

2. Η παρ. 7 του άρθρου 49 του ν. 4647/2019 (Α' 204) καταργείται.

Άρθρο τεσσαρακοστό έκτο
Κατεπείγοντα ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα

1. Η παρ. 5 του τριακοστού όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) δεν καταλαμβάνει τις διαδικασίες πρόσληψης μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σχέση εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου των φορέων του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28).

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως όχι πέραν της 30ης Ιουνίου 2020, προκειμένου για τις Ανακοινώσεις πρόσληψης προσωπικού με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, οι αιτήσεις με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται στον φορέα με ηλεκτρονικό τρόπο και κατ' εξαίρεση ταχυδρομικά με

συστημένη επιστολή, μετά από σχετική απόφαση του φορέα. Τα ανωτέρω ισχύουν και για Ανακοινώσεις που έχουν ήδη εγκριθεί από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) και δεν έχουν δημοσιευθεί ή δεν έχει αρχίσει η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων.

Για τις ανωτέρω Ανακοινώσεις, σε περίπτωση κατά την οποία δεν καθίσταται δυνατή η αναζήτηση απαιτούμενων δικαιολογητικών είτε με ηλεκτρονικό είτε με άλλο τρόπο, λόγω των τρεχουσών συνθηκών, ο υποψήφιος δύναται να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), σύμφωνα με την οποία, εφόσον προκύψει προσληπτέος, θα προσκομίσει αυτά σε χρόνο μεταγενέστερο και πάντως άμεσα μετά τη λήξη των έκτακτων μέτρων λόγω του κορωνοϊού COVID-19.

Για όσο διάστημα εφαρμόζονται τα μέτρα αντιμετώπισης των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, οι ενστάσεις για όλες τις διαδικασίες πρόσληψης υποβάλλονται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό τρόπο.

2. Οι διαδικασίες επιλογής υπηρεσιακών γραμματέων, προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων, διευθύνσεων και τμημάτων δεν καταλαμβάνονται από την αναστολή που προβλέπεται στην παρ. 5 του τριακοστού όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου. Παράταση των προθεσμιών αυτών των διαδικασιών δύναται να προβλεφθεί με απόφαση του κατά περίπτωση για την έκδοση της πρόσκλησης αρμόδιου οργάνου, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και πάντως όχι πέραν της 30ης Ιουνίου 2020.

Άρθρο τεσσαρακοστό έβδομο
Λειτουργία κυλικίων και καταστημάτων
ειδών πρώτης ανάγκης εντός ΚΥΤ
και δομών φιλοξενίας

Η παρ. 8 του άρθρου 10 του ν. 4375/2016 (Α' 51) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η λειτουργία κυλικίων και καταστημάτων ειδών πρώτης ανάγκης εντός της περιμέτρου των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) και Δομών Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο. Επίσης επιτρέπεται, με απόφαση του οικείου Διοικητή, η εγκατάσταση εντός του ΚΥΤ ή της δομής σημείων παράδοσης από επιχειρήσεις διανομής προϊόντων (delivery). Η αρμοδιότητα για την εγκατάσταση και λειτουργία κυλικίων και καταστημάτων του πρώτου εδαφίου ανήκει στον δήμο, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου λειτουργεί ο προαναφερθείς χώρος. Με απόφαση της οικονομικής επιτροπής του οικείου δήμου, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, καθορίζονται ο αριθμός των κυλικίων που επιτρέπεται να εγκατασταθούν ανά χώρο, η χωροθέτησή τους εντός αυτού, το ωράριο λειτουργίας, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που αφορά στην εύρυθμη λειτουργία τους. Η εκμίσθωση των χώρων σε τρίτους για τη λειτουργία κυλικίων και καταστημάτων γίνεται κατόπιν δημοπρασίας από τον οικείο δήμο, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 270/1981 (Α' 77). Το προϊόν της

δημοπρασίας αποτελεί έσοδο του δήμου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζεται η διαδικασία αδειοδότησης και κάθε άλλο συναφές ζήτημα.»

Άρθρο τεσσαρακοστό όγδοο
Άδεια ειδικού σκοπού
υπαλλήλων Καταστημάτων Κράτησης

1. Για την εφαρμογή των παρ. 1 έως και 4 του άρθρου 5 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), για τους υπαλλήλους οιασδήποτε κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στα Καταστήματα Κράτησης της Χώρας και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου, απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης του Καταστήματος Κράτησης ή του νόμιμου αναπληρωτή του. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης του Καταστήματος Κράτησης ή ο νόμιμος αναπληρωτής του αποφαίνεται εάν είναι δυνατή η παροχή των διευκολύνσεων των παρ. 1 έως και 4 του άρθρου 5 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ή, στην περίπτωση που και οι δύο γονείς υπηρετούν στο ίδιο Κατάστημα Κράτησης, σε ποιον από τους δύο γονείς είναι δυνατή η παροχή, με βάση τη θέση όπου υπηρετούν και τα καθήκοντα που ασκούν.

2. Σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και για λόγους εύρυθμης λειτουργίας των Καταστημάτων Κράτησης της Χώρας, ο Γενικός Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής δύναται να ανακαλέσει τυχόν χορηγηθείσες από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης του Καταστήματος Κράτησης ή τον νόμιμο αναπληρωτή του άδειες κατ'εφαρμογή της παραγράφου 1.

ΜΕΡΟΣ Ζ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο τεσσαρακοστό ένατο
Νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική
περίθαλψη υπαλλήλων του Υπουργείου
Εξωτερικών που υπηρετούν σε Αρχές
της Εξωτερικής Υπηρεσίας εκτός ΕΕ

1. Στο πλαίσιο των έκτακτων και προσωρινών μέτρων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 και, πάντως, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έκδοση της παρούσας, οι δαπάνες για αναγκαίες διαγνωστικές πράξεις και οι δαπάνες νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών που υπηρετούν σε Αρχή της Εξωτερικής Υπηρεσίας εκτός ΕΕ και οι οποίοι προσβάλλονται από τον κορωνοϊό COVID-19, καλύπτονται από τις οικείες προξενικές εισπράξεις. Αν αυτές δεν επαρκούν, ζητείται η αποστολή εμβάσματος από άλλη Αρχή της Εξωτερικής Υπηρεσίας. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου καταλαμβάνει και τα μέλη των οικογενειών των υπαλλήλων που διαμένουν με αυτούς. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών είναι δυνατή η κατάρτιση καταλόγου των ανωτέρω Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας, καθώς και η προσθήκη ή η αφαίρεσή τους από τον κατάλογο, ανάλογα με την πορεία εμφάνισης, περιορισμού ή διάδοσης του ιού.

2. Η συμμετοχή των ασφαλισμένων στις ανωτέρω δαπάνες δεν υπερβαίνει το ποσό που αυτοί θα κατέβαλαν με βάση τις κείμενες διατάξεις ως συμμετοχή στην αντίστοιχη δαπάνη νοσηλείας, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και κάθε αναγκαίας ιατρικής πράξης που προβλέπει ο Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ, εάν αυτή παρέχεται στην Ελλάδα. Για την αποστολή των σχετικών δικαιολογητικών στον ΕΟΠΥΥ για την εκκαθάρισή τους, ακολουθείται όμοια διαδικασία με αυτή της παρ. 3 του άρθρου 71 του ν. 3566/2007 (Α' 117).

**ΜΕΡΟΣ Η: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Άρθρο πεντηκοστό
Κάλυψη αναγκών στέγασης λόγω
απαγόρευσης λειτουργίας των φοιτητικών
εστιών

Για όσο χρονικό διάστημα ισχύει το μέτρο της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας των εστιών των Α.Ε.Ι. σε εφαρμογή της περ. (στ) του πρώτου άρθρου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42) για τον περιορισμό της διασποράς κορωνοϊού COVID-19, το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ) δύναται να συνάπτει δημόσιες συμβάσεις με τουριστικό κατάλυμα της παραγράφου 4 της υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 20035/22.3.2020 (Β' 987) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας και Εσωτερικών για τη στέγαση των δικαιούχων που ορίζονται στην περ. (στ) της ίδιας παραγράφου, μέσω της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων για την παροχή υπηρεσιών στέγασης.

Άρθρο πεντηκοστό πρώτο
Πρόσβαση σε ηλεκτρονικά συγγράμματα

1. Οι προπτυχιακοί φοιτητές και σπουδαστές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) έχουν το δικαίωμα επιλογής και δωρεάν προμήθειας ενός (1) διδακτικού συγγράμματος για κάθε διδασκόμενο, υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο, μάθημα του προγράμματος σπουδών, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αρ. 125766/Ζ1/5.8.2016 κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών (Β' 2433). Εφόσον το επιλεγέν διδακτικό σύγγραμμα για το διδασκόμενο, υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο, μάθημα του προγράμματος σπουδών, προσφέρεται μόνο σε έντυπη μορφή, οι φοιτητές δύνανται να επιλέξουν και να προμηθευθούν δωρεάν, επιπλέον του διδακτικού συγγράμματος σε έντυπη μορφή, ένα (1) ελληνόγλωσσο ή ξενόγλωσσο σύγγραμμα σε ηλεκτρονική μορφή, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης εθνικής διάταξης.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1, ο κατάλογος διδακτικών συγγραμμάτων της παρ. 2 του άρθρου 3 της υπ' αρ. 125766/Ζ1/5.8.2016 κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών δύναται να διευρύνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος του οικείου Α.Ε.Ι. με την προσθήκη επιπλέον διδακτικών, ελληνό-

γλωσσων ή ξενόγλωσσων, συγγραμμάτων ηλεκτρονικής μορφής, μόνο κατόπιν εισήγησης του διδάσκοντος το υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα, κατά παρέκκλιση της διαδικασίας που ορίζεται στα άρθρα 3 και 4 της ως άνω απόφασης.

Η περιγραφόμενη διαδικασία επιλογής και προμήθειας διδακτικών συγγραμμάτων του παρόντος ισχύει αποκλειστικά για το χρονικό διάστημα ισχύος της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με την περ. (στ) της παρ. 2 του πρώτου άρθρου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), λόγω άμεσου κινδύνου εμφάνισης και διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο πεντηκοστό δεύτερο
Προσωρινή αναστολή εφαρμογής
του άρθρου 35 του ν. 4559/2018

Εφόσον εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας και υφίσταται προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) σύμφωνα με την περ. (στ) της παρ. 2 του πρώτου άρθρου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η διαδικασία προσδιορισμού των οφειλόμενων ποσών των περιπτώσεων (β) και (γ) της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 (Α' 195), όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 35 του ν. 4559/2018 (Α' 142), έκδοσης και κοινοποίησης των σχετικών πράξεων προσδιορισμού οφειλών από τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι. προς τους καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες πλήρους απασχόλησης, αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας των Α.Ε.Ι.. Για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας των Α.Ε.Ι., σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν υφίσταται οποιασδήποτε φύσης ευθύνη των διοικήσεων των Α.Ε.Ι. και των διοικήσεων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) για τη μη είσπραξη των ως άνω ποσών ανεξαρτήτως του χρόνου κατά τον οποίο γεννήθηκαν οι σχετικές οφειλές.

Άρθρο πεντηκοστό τρίτο
Παράταση προθεσμίας υποβολής αιτήσεων
χορήγησης άδειας

Αποκλειστικά για το έτος 2020, παρατείνεται, έως την 31η Μαΐου 2020, η προθεσμία υποβολής αιτήσεων χορήγησης άδειας Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης, Κέντρων Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Κέντρων Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Δύο του στοιχείου 3 της παρ. Θ3 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222).

**ΜΕΡΟΣ Θ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Άρθρο πεντηκοστό τέταρτο
Παράταση ισχύος πολεοδομικών ρυθμίσεων

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4067/2012 (Α' 79) αντικαθίσταται ως εξής:

«Παρατείνεται η ισχύς των οικοδομικών αδειών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. (α) της παρ. 3 του άρθρου 6 του από 8.7.1993 προεδρικού διατάγματος (Δ' 795), έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι όψεις και η τυχόν στέγη του κτιρίου και να ενταχθούν στην περ. (γ) της παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 4495/2017 (Α' 167).».

2. Η περ. (α) της παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4643/2019 (Α' 193) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) 8 Αυγούστου 2020 για δηλώσεις με ημερομηνία μεταφοράς από τον ν. 4014/2011 (Α' 209) στον ν. 4178/2013 (Α' 174) ή εξόφλησης του παραβόλου έως την 31η Δεκεμβρίου 2013».

3. Το τρίτο εδάφιο της περ. (ια) του άρθρου 99 του ν. 4495/2017 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο μηχανικός υποχρεούται, μέσα σε διάστημα δεκαοκτώ (18) μηνών από την πληρωμή του παραβόλου, να ολοκληρώσει την ηλεκτρονική υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών.»

4. Το διάστημα ισχύος των προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών της παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4495/2017, των οικοδομικών αδειών της παρ. 2 του ίδιου άρθρου και των εγκρίσεων εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας της περ. (δ) της παρ. 5 του ίδιου άρθρου που λήγουν κατά το διάστημα από την 1η Μαρτίου 2020 έως και τις 30 Ιουνίου 2020 παρατείνεται έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

5. Οι προθεσμίες αναθεώρησης οικοδομικής άδειας της παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 4495/2017 που λήγουν κατά το διάστημα από την 1η Μαρτίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2020 παρατείνεται έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

6. Η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών που προβλέπεται στην περ. (α) της παρ. 3 του άρθρου 94 του ν. 4495/2017 και η προθεσμία των τεσσάρων (4) μηνών του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4 του ίδιου άρθρου αναστέλλονται για το χρονικό διάστημα από την 1η Μαρτίου 2020 έως και τις 30 Ιουνίου 2020.

Άρθρο πεντηκοστό πέμπτο

Κατεπείγουσες ρυθμίσεις ενεργειακού τομέα

1. Εταιρείες ή επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής, μεταφοράς, εφοδιασμού και διάθεσης υγρών και αερίων καυσίμων, καθώς και παραγωγής, διανομής, μεταφοράς και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου δύναται να προμηθεύονται υλικά και ανταλλακτικά, τα οποία είναι απαραίτητα για την αδιάλειπτη λειτουργία των κρίσιμων εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού τους, κατά παρέκκλιση των έκτακτων περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, από επιχειρήσεις ή εμπορικά καταστήματα που εμπίπτουν στις ισχύουσες περιοριστικές διατάξεις περί αναστολής λειτουργίας. Η επιχείρηση ή το εμπορικό κατάστημα που θα εξυπηρετήσει την κατ'εξαιρεση αυτή προμήθεια θα λειτουργήσει αποκλειστικά και μόνο κατόπιν έγγραφης ειδοποίησης της εταιρείας του πρώτου εδαφίου, αποκλειστικά με σκοπό την παράδοση των ζητούμενων υλικών ή ανταλλακτικών, για χρονικό διάστημα και με προσωπικό που είναι απολύτως αναγκαία για την ολοκλήρωση της διαδικασίας παράδο-

σης, τηρουμένων όλων των αναγκαίων μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας.

2. α) Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται περ. (θ) ως εξής:

«(θ) να παρέχουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα χρήσης εφαρμογών τηλεπικοινωνιακού δικτύου, του διαδικτύου ή και άλλων κατάλληλων μέσων:

(θα) κατά την υποβολή προσφοράς από τους Προμηθευτές για την παροχή υπηρεσίας Προμήθειας,

(θβ) για τη σύναψη και τροποποίηση σύμβασης Προμήθειας,

(θγ) για τη διάθεση οποιουδήποτε τυποποιημένου υλικού που καταρτίζει ο Προμηθευτής, της σύμβασης Προμήθειας, καθώς και των εγγράφων που τη συνοδεύουν. Το υλικό αυτό δύναται να παρέχεται και σε έντυπη μορφή, εφόσον ζητηθεί,

(θδ) για ζητήματα χρεώσεων που αφορούν στις σχετικές υπηρεσίες,

(θε) για την αποστολή των λογαριασμών κατανάλωσης και

(θστ) για την εξόφληση των λογαριασμών κατανάλωσης, εμπρόθεσμη ή μη.»

β) Οι διατάξεις της παρούσας καταλαμβάνουν και τις συμβάσεις Προμήθειας που είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος της.

γ) Από την έναρξη ισχύος της παρούσας παύουν να ισχύουν διατάξεις νόμου ή κανονιστικών πράξεων που ρυθμίζουν αντίθετα τα θέματα που ρυθμίζονται με την παρούσα.

3. α) Παρατείνονται κατά έξι (6) μήνες:

αα) Η διάρκεια ισχύος των αδειών εγκατάστασης και των οριστικών προσφορών σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, οι οποίες λήγουν μέχρι την 30η Ιουνίου 2020.

αβ) Οι προθεσμίες για τη θέση σε δοκιμαστική λειτουργία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που έχουν επιλεγεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας ή επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), με υποχρέωση θέσης αυτών σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) μέχρι την 30η Ιουνίου 2020.

β) Παρατείνονται κατά τέσσερις (4) μήνες:

βα) Η διάρκεια ισχύος των αδειών εγκατάστασης και των οριστικών προσφορών σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ οι οποίες λήγουν από την 1η Ιουλίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020.

ββ) Οι προθεσμίες για τη θέση σε δοκιμαστική λειτουργία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που έχουν επιλεγεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας ή επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, με υποχρέωση θέσης αυτών σε λειτουργία, κανονική ή δοκιμαστική, από την 1η Ιουλίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020.

βγ) Η ημερομηνία εφαρμογής (1.1.2021) των Τιμών Αναφοράς που ορίζονται με την υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/25511/882/20.03.2019 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1021), καθώς και ειδικά για το παρόν έτος η ημερομηνία εφαρμογής (1.1.2021) των

Τιμών Αναφοράς της απόφασης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016.

βδ) Η προθεσμία θέσης σε λειτουργία, δοκιμαστικής ή κανονικής, των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ των περ. (α) και (β) της παρ. 12 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016, που προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο της ίδιας παραγράφου.

γ. Παρατείνεται κατά δύο (2) μήνες η προθεσμία για την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ των άρθρων 3 και 4 του ν. 3468/2006 (Α' 129), και για την υποβολή στον αρμόδιο Διαχειριστή της σχετικής εγγυητικής επιστολής σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. 3 της υποπαρ. Ι.1 του ν. 4152/2013 (Α' 107), το πέρας της οποίας εμπίπτει στο χρονικό διάστημα που ορίζεται από την έναρξη ισχύος της παρούσας μέχρι την 30η Ιουνίου 2020.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο πεντηκοστό έκτο
Παράταση ισχύος εισιτηρίων αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, μνημείων και μουσείων

Ειδικά για το έτος 2020, επιτρέπεται η χρήση των εισιτηρίων, μεμονωμένων και ενιαίων, αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, μνημείων και μουσείων που εκδόθηκαν έως την έναρξη ισχύος της παρούσας, με μειωμένη τιμή. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠ), καθορίζεται η ημερομηνία ισχύος των εισιτηρίων, καθώς και όλες οι αναγκαίες τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο πεντηκοστό έβδομο
Επείγουσες ρυθμίσεις προσωπικού του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων

Μέχρι την ολοκλήρωση της εκκρεμούς διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στην Κεντρική Υπηρεσία και τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠ) και όχι πέραν της 31ης Οκτωβρίου 2020, με αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ. του ΤΑΠ, επιτρέπεται η συνέχιση της απασχόλησης του έκτακτου προσωπικού που υπηρετεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας στις ανωτέρω υπηρεσίες του ΤΑΠ με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με την προϋπόθεση ότι έως την προαναφερθείσα καταληκτική ημερομηνία ο χρόνος συνεχούς απασχόλησης κάθε συμβασιούχου είναι μικρότερος των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών. Η απασχόληση του προσωπικού, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας το προσωπικό αυτό προσελήφθη. Η παράταση της παρούσας δεν νοείται ως νέα σύμβαση.

Άρθρο πεντηκοστό όγδοο
Παράταση της θητείας του διοικητικού συμβουλίου του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού

Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία "Ελληνικό

Ίδρυμα Πολιτισμού", η οποία λήγει στις 30 Μαρτίου 2020, παρατείνεται μέχρι την 31η Μαΐου 2020.

Άρθρο πεντηκοστό ένατο
Παράταση θητείας οργάνων του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος

Παρατείνεται η θητεία του διοικητικού συμβουλίου και των υπόλοιπων οργάνων του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος" μέχρι την 31η Ιουλίου 2020. Οι προκηρυχθείσες αρχαιρεσίες για την εκλογή των Εφορειών των Τμημάτων και των Επιτροπών Κατάταξης και Κρίσης διενεργούνται και ολοκληρώνονται από τις ήδη εκλεγείσες Εφορευτικές Επιτροπές.

Άρθρο εξηκοστό
Παράταση θητείας καταστατικών οργάνων αθλητικών σωματείων και ενώσεων

Οι θητείες των διοικητικών συμβουλίων και των λοιπών καταστατικών οργάνων των αθλητικών σωματείων και των ενώσεων, οι οποίες, βάσει των οικείων καταστατικών, έληξαν κατά το χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος της από 25.2.2020 Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42) έως και την έναρξη ισχύος της παρούσας ή λήγουν ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνονται και λήγουν ένα (1) μήνα μετά από την άρση της ισχύος των ως άνω έκτακτων μέτρων και πάντως όχι πέραν της 30ης Ιουνίου 2020. Η παρούσα κατισχύει κάθε διαφορετικής καταστατικής ρύθμισης, εφόσον η δύναμη της τελευταίας τυχόν προβλεπόμενη παράταση της θητείας λήγει πριν από τις 30 Ιουνίου 2020.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο εξηκοστό πρώτο
Παράταση θητείας μελών ΔΣ και Εποπτικών Συμβουλίων Αγροτικών Συνεταιρισμών

Παρατείνεται μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020 η θητεία των τακτικών και αναπληρωματικών μελών των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων των Αγροτικών Συνεταιρισμών, Αναγκαστικών Συνεταιρισμών και Ενώσεων Αναγκαστικών Συνεταιρισμών.

ΜΕΡΟΣ ΙΒ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο εξηκοστό δεύτερο
Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της ελάχιστης θαλάσσιας συγκοινωνιακής εξυπηρέτησης νησιωτικών περιοχών

1. Για χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος της παρούσας και έως τις 30 Απριλίου 2020, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, προς τον σκοπό της διασφάλισης της ελάχιστης θαλάσσιας συγκοινωνιακής

εξυπηρέτησης των νησιών, δύναται, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης της εθνικής νομοθεσίας, να συνάπτονται συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας διάρκειας έως τις 30 Απριλίου 2020 για την αποκλειστική εξυπηρέτηση συγκεκριμένου δρομολογίου ή δρομολογίων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ορίζονται η διαδικασία, τα κριτήρια ανάθεσης, τα δικαιολογητικά, τα ζητήματα έναρξης επιλεξιμότητας, τα μισθώματα, η διαδικασία εκκαθάρισης και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παρ. 1. Η περίοδος εφαρμογής της παρ. 1 δύναται να παρατείνεται για χρονικό διάστημα έως και έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

3. Η χρηματοδότηση των συμβάσεων της παρ. 1, δύναται να πραγματοποιείται μέσω εθνικών ή/και ενωσιακών χρηματοδοτικών πόρων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται οι δικαιούχοι της ανωτέρω χρηματοδότησης, το ύψος, οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησής της, καθώς και τυχόν παρατάσεις ισχύος αυτής.

Άρθρο εξηκοστό τρίτο

Μέτρα στήριξης ναυτικής εργασίας

1. α) Η χρονική διάρκεια της τακτικής επιδότησης ανεργίας των ναυτικών, για όσους δικαιούχους έληξε ή λήγει εντός του πρώτου τριμήνου του έτους 2020, παρατείνεται για δύο (2) μήνες από τη λήξη της, κατά παρέκκλιση των προϋποθέσεων του π.δ. 228/1998 (Α' 176), εκτός εάν εφαρμόζεται η περ. (στ) της παρ. 1 του άρθρου 2 αυτού.

β) Η χρονική διάρκεια της παρεχόμενης από τον Οίκο Ναύτου ασφαλιστικής προστασίας, που αφορά σε ασφαλιστική ικανότητα και παροχές σε χρήμα σύμφωνα με το π.δ. 894/1981 (Α' 226), για όσους δικαιούχους έληξε ή λήγει εντός του πρώτου τριμήνου του έτους 2020, παρατείνεται κατά παρέκκλιση των οικείων προϋποθέσεων έως την 31η Μαΐου 2020.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να παρατείνεται περαιτέρω η διάρκεια της παροχής των περιπτώσεων (α) και (β).

2. α) Ακτοπλοϊκές επιχειρήσεις-πλοιοκτήτες-εφοπλιστές, που πλήττονται σημαντικά λόγω των αρνητικών συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και έχουν διακόψει από την 1η Μαρτίου 2020 ή πρόκειται να διακόψουν την εκτέλεση δρομολογιακών πλόων πλοίων τους ή δεν έχουν εκκινήσει αυτούς στο πλαίσιο δρομολογιακών υποχρεώσεων των πλοίων τους για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο 2020 και έχουν προβεί στην έκδοση ναυτολογίου, δύναται να αναστέλλουν τις συμβάσεις ναυτολόγησης ναυτικών, που δεν απαιτούνται ως προσωπικό ασφαλείας επί πλοίου. Συμβάσεις ναυτικών επαγγελματικών αλιευτικών πλοίων ολικού μήκους είκοσι τεσ-

σάρων (24) μέτρων και άνω που δεν εκτελούν πλόες και έχουν παύσει αλιευτική δραστηριότητα δύναται ομοίως να ανασταλούν. Η αναστολή των συμβάσεων ναυτολόγησης μπορεί να εφαρμοστεί μέχρι ένα (1) μήνα από την έναρξη ισχύος της παρούσας, με δυνατότητα παράτασης με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του κορωνοϊού COVID-19.

β) Οι αναγεγραμμένοι ναυτικοί των οποίων η σύμβαση τελεί σε αναστολή είτε λόγω εφαρμογής των διατάξεων της περ. (α) είτε λόγω απαγόρευσης εκτέλεσης πλόων με εντολή δημόσιας αρχής, ιδίως στην περίπτωση επαγγελματικών τουριστικών πλοίων, είναι δικαιούχοι έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωσης ειδικού σκοπού.

γ) Δικαιούχοι της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωσης ειδικού σκοπού, είναι επίσης οι αναγεγραμμένοι ναυτικοί επιβατηγών και επιβατηγών-οχηματογωγών πλοίων, τουριστικών πλόων, πλόων θαλάσσιων ενδομεταφορών, καθώς και διεθνών πλόων, των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης έχει λυθεί από την 1η Μαρτίου 2020, έως την έναρξη ισχύος της παρούσας, ανεξαρτήτως αιτιολογίας, εκτός των περιπτώσεων υπαιτιότητας του ναυτικού, ασθένειας ή τραυματισμού.

δ) Η αποζημίωση ειδικού σκοπού είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή.

ε) Οι ακτοπλοϊκές επιχειρήσεις-πλοιοκτήτες-εφοπλιστές που εμπίπτουν στις περ. (α) και (β) απαγορεύεται ρητά να προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων ναυτολόγησης και, σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή θεωρείται άκυρη.

στ) Η Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.) των ναυτικών, των οποίων οι συμβάσεις ναυτολόγησης τελούν σε αναστολή, υποβάλλεται άμεσα από τον πλοιοκτήτη στο Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) σύμφωνα με ειδικότερες οδηγίες του. Η δαπάνη της πλήρους ασφαλιστικής τους κάλυψης υπολογίζεται μηνιαίως επί του βασικού μισθού που δεν μπορεί να είναι κατώτερος από τον προβλεπόμενο στην ισχύουσα ή τελευταία ισχύουσα συλλογική σύμβαση εργασίας του κλάδου πλέον των επιδομάτων των άρθρων 84 και 85 του π.δ. 913/1978 (Α' 220).

ζ) Η δαπάνη για την αποζημίωση ειδικού σκοπού και την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

η) Για τη λήψη της αποζημίωσης ειδικού σκοπού από τους ναυτικούς, ο πλοιοκτήτης υποχρεούται να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση στο Ν.Α.Τ., με την οποία δηλώνει τους ναυτικούς των οποίων οι συμβάσεις ναυτολόγησης τελούν σε αναστολή ή και διακοπή, κατά την έννοια των περ. (α) έως (γ), συνοδευόμενη από έγκριση της αρμόδιας αρχής για την περίπτωση που η μη εκτέλεση πλόων δεν έχει επιβληθεί. Μετά την ανωτέρω γνωστοποίηση, το Ν.Α.Τ., κατόπιν σχετικών οδηγιών, συντάσσει καταλόγους δικαιούχων ναυτικών προς λήψη αποζημίωσης ειδικού σκοπού και τις αποστέλλει στον Οίκο Ναύτου.

θ) Οι ακτοπλοϊκές επιχειρήσεις-πλοιοκτήτες-εφοπλιστές υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν την ανωτέρω

υπεύθυνη δήλωση, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, αυθημερόν στον ναυτικό και στη Λιμενική Αρχή που βρίσκεται το πλοίο που έχει διακόψει τους πλόες του.

ι) Μετά την ανωτέρω γνωστοποίηση, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση-αίτηση των ναυτικών στις Λιμενικές Αρχές. Η αρμόδια Λιμενική Αρχή προβαίνει στην καταχώρηση εγγραφής «αναστολή σύμβασης από ... έως ...» σε ναυτολόγια πλοίων και ναυτικών φυλλαδίων και τηρεί ειδικό αρχείο με καταλόγους αιτηθέντων ναυτικών τους οποίους αποστέλλει στον Οίκο Ναύτου, ο οποίος αποδίδει τα ποσά.

ια) Εφόσον οι ακτοπλοϊκές επιχειρήσεις-πλοιοκτήτες-εφοπλιστές δεν υποβάλουν την οικεία υπεύθυνη δήλωση, αποκλείονται από την υπαγωγή τους στα μέτρα αναστολής οφειλών δόσεων ή ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής και κάθε είδους βεβαιωμένων οφειλών προς το Δημόσιο.

ιβ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό για την εφαρμογή της παρούσας.

3. Η ισχύς του άρθρου 29 του ν. 4150/2013 (Α' 102), με τις οποίες καθορίζεται η οργανική σύνθεση προσωπικού γενικών υπηρεσιών επιβατηγών και επιβατηγών/οχηματογωγών πλοίων που εκτελούν δρομολογιακούς πλόες μεταξύ λιμένων της ημεδαπής συνολικής απόστασης από τον λιμένα αφετηρίας μέχρι τον λιμένα προορισμού μεγαλύτερης των 30 ν.μ., παρατείνεται για το τρέχον έτος έως την 30ή Απριλίου 2020.

Άρθρο εξηκοστό τέταρτο Παράταση πιστοποιητικών ναυτικών

Στο σύνολο των αποδεικτικών ναυτικής ικανότητας και των πιστοποιητικών επάρκειας που έχουν εκδοθεί από την αρμόδια ελληνική αρχή, σύμφωνα με της διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης STCW '78 και έληξαν ή πρόκειται να λήξουν έως τις 30 Ιουνίου 2020 χορηγείται παράταση ισχύος έξι (6) μηνών. Αντίστοιχη παράταση χορηγείται και στα πιστοποιητικά επικύρωσης (endorsements), υπό την προϋπόθεση ότι τα αποδεικτικά ναυτικής ικανότητας αλλοδαπής αρχής, τα οποία επικυρώνουν, έχουν διάρκεια ισχύος που εκτείνεται μέχρι την ημερομηνία της παράτασης του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο εξηκοστό πέμπτο Παροχή εξ αποστάσεως ναυτικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και επιμόρφωσης από τις Δημόσιες Σχολές Εμπορικού Ναυτικού

1. Η ναυτική επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και επιμόρφωση δύναται να υλοποιείται από το σύνολο των Δημόσιων Σχολών Εμπορικού Ναυτικού, με εξ αποστάσεως διδασκαλία, με τη μορφή της ασύγχρονης ή/και της σύγχρονης τηλεεκπαίδευσης και τηλεκατάρτισης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται οι ειδικοί όροι, οι προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για τη διασφάλιση του επιπέδου των σπουδών που

υλοποιούνται εξ αποστάσεως. Με όμοια απόφαση προβλέπονται τροποποιήσεις στον Εσωτερικό Κανονισμό και στον Κανονισμό Σπουδών των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού που κρίνονται απαραίτητες για την ολοκλήρωση του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους, καθώς και στους Κανονισμούς των λοιπών Δημόσιων Σχολών Εμπορικού Ναυτικού.

3. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται σοβαρός κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να αποδέχεται κάθε δωρεά κινητών πραγμάτων και υπηρεσιών από τρίτους, φυσικά και νομικά πρόσωπα, για τη διευκόλυνση της εκπαιδευτικής διαδικασίας της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και για τη γενικότερη εύρυθμη λειτουργία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του συνόλου των Δημόσιων Σχολών Εμπορικού Ναυτικού, καθώς και των λοιπών φορέων και υπηρεσιών που υπάγονται ή εποπτεύονται από αυτό. Η αποδοχή των ανωτέρω δωρεών διενεργείται αμελλητί από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, αρκεί δε και μόνη η δήλωσή του περί αποδοχής τους ως προς τα δωριζόμενα κινητά πράγματα και τις υπηρεσίες προς τον δωρητή τους. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής τα δωριζόμενα κινητά πράγματα και υπηρεσίες μπορούν να κατανέμονται και να διατίθενται, προς χρήση ή ανάλωση, σε κάθε Δημόσια Σχολή Εμπορικού Ναυτικού, καθώς και στους λοιπούς φορείς και υπηρεσίες, που υπάγονται ή εποπτεύονται από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

4. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται σοβαρός κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, για την επίτευξη της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, της εξ αποστάσεως παροχής εργασίας του προσωπικού του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και των Δημόσιων Σχολών Εμπορικού Ναυτικού και της εξ αποστάσεως εξυπηρέτησης των πολιτών, των σπουδαστών και των ναυτικών, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να συνάπτει συμβάσεις με απευθείας ανάθεση, κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων για την: α) προμήθεια φορητών ή σταθερών υπολογιστών, σχετικών ηλεκτρονικών συσκευών και λογισμικών, β) παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, επικοινωνίας και ενημέρωσης με κάθε μέσο των πολιτών, του εκπαιδευτικού προσωπικού και των υπαλλήλων, καθώς και προμήθεια του αναγκαίου υλικού, και γ) παροχή υπηρεσιών για την εγκατάσταση και λειτουργία τους σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τηλεργασίας εκπαιδευομένων και εκ-

παιδευτικού προσωπικού των Δημόσιων Σχολών Εμπορικού Ναυτικού.

Άρθρο εξηκοστό έκτο
Παράταση πιστοποιητικών πλοίων

Σε πλοία υπό ελληνική σημαία στα οποία δεν είναι δυνατή, εντός των καθοριζόμενων από την κείμενη νομοθεσία χρονικών διαστημάτων και για λόγους που αφορούν στην εφαρμογή μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η διενέργεια μίας ή περισσότερων εκ των προβλεπόμενων, από την κείμενη νομοθεσία περί ναυτικής ασφάλειας, ασφάλειας έναντι εκνόμων ενεργειών, προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος και ναυτικής εργασίας, επιθεωρήσεων και ελέγχων προς έκδοση ή θεώρηση ή αποκατάσταση παρατηρήσεων που αφορούν στη διατήρηση ισχύος ενός ή περισσότερων από τα αντίστοιχα κυβερνητικά πιστοποιητικά και των σχετιζόμενων με αυτά πιστοποιητικών, βεβαιώσεων και αδειών τηλεπικοινωνιακού σταθμού, δύναται να χορηγείται παράταση τόσο του χρόνου διενέργειας των επιθεωρήσεων και ελέγχων αυτών όσο και της ημερομηνίας λήξης των παραπάνω πιστοποιητικών για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία λήξης τους. Η ως άνω παράταση χορηγείται απευθείας από τον φορέα που εκδίδει τα ως άνω πιστοποιητικά με παράλληλη ενημέρωση, όπου απαιτείται, του Κλάδου Ελέγχου Πλοίων του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.

Άρθρο εξηκοστό έβδομο
Πρόσληψη εκτάκτου προσωπικού
Πλοηγικών Σταθμών

1. Η χρονική διάρκεια ισχύος της υπ' αρ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ. ΕΓΚΡ/54/5473/6.3.2019 εγκριτικής απόφασης της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της Π.Υ.Σ. 33/2006 (Α' 280) για την πρόσληψη έκτακτου ναυτικού προσωπικού στους Πλοηγικούς Σταθμούς παρατείνεται για έξι (6) μήνες από την ημερομηνία λήξης της, δηλαδή από τις 6 Μαρτίου 2020. Με απόφαση του Συμβουλίου Πλοηγικής Υπηρεσίας γίνεται ανακατανομή των θέσεων της εν λόγω Π.Υ.Σ.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις διενέργειας του σχετικού διαγωνισμού, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα συναφές με την πρόσληψή τους.

ΜΕΡΟΣ ΙΓ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Άρθρο εξηκοστό όγδοο
Ρυθμίσεις ως προς τους κατόχους άδειας
παρόχου περιεχομένου ψηφιακής τηλεοπτικής
ευρυεκπομπής

1. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 4339/ 2015 (Α' 133), ειδικά για τους παρόχους επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος

τος γενικού περιεχομένου που κατέχουν σχετική άδεια περιεχομένου έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας, το τίμημα κάθε άδειας καταβάλλεται από τον υπερθεματιστή σε εννέα (9) ετήσιες δόσεις, με ισάριθμες τραπεζικές επιταγές που εκδίδονται σε διαταγή του Ελληνικού Δημοσίου. Η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανακήρυξη του υπερθεματιστή σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4339/2015, καθεμία δε από τις επόμενες δόσεις καταβάλλεται μέχρι τις 15 Οκτωβρίου κάθε ημερολογιακού έτους, εξαιρουμένου του ημερολογιακού έτους 2020, εντός του οποίου δεν καταβάλλεται οιαδήποτε δόση. Το υπολειπόμενο, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας, ποσό τιμήματος κάθε άδειας καταβάλλεται από τον υπερθεματιστή σε ισόποσες δόσεις.

2. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο έκτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 4339/2015, ειδικά αναφορικά με τους ως άνω κατόχους άδειας παρόχου περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου, που σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1, δεν πρόκειται να καταβάλλουν οιαδήποτε δόση τιμήματος άδειας εντός του ημερολογιακού έτους 2020, το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ για κάθε άδεια που δεν θα αποδοθεί στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής (Ε.Σ.Ρ.), θα επιμερισθεί αναλογικά στις επόμενες ετήσιες δόσεις που θα καταβάλει έκαστος υπερθεματιστής και θα προσουζάνει αναλογικά το ετησίως αποδιδόμενο στο Ε.Σ.Ρ. ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

ΜΕΡΟΣ ΙΔ: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο εξηκοστό ένατο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας, η οποία θα κυρωθεί νομοθετικά κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος, αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις της.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Πρωθυπουργός
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Τα Μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ, ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ, ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ, ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ».

Άρθρο 2**Άδεια ειδικού σκοπού**

Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση που εργάζεται μόνο ένας εκ των δύο γονέων, τότε αυτός δεν μπορεί να κάνει χρήση της άδειας ειδικού σκοπού, εκτός και αν ο γονέας που δεν εργάζεται νοσηλεύεται για οποιονδήποτε λόγο ή νοσεί από τον κορωνοϊό COVID-19 ή είναι άτομο με αναπηρία (ΑμεΑ) με ποσοστό 67% και άνω, σύμφωνα με απόφαση αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής σε ισχύ ή λαμβάνει αναπηρικό επίδομα από τον Οργανισμό Προνοιακών Επίδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) ή σύνταξη αναπηρίας.»

Άρθρο 3**Μείωση μισθώματος για μισθώσεις εξαρτημένων μελών - φοιτητών υπό όρους**

1. Η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Απρίλιο 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 του ίδιου νόμου, ισχύει και για τις συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών τέκνου - εξαρτώμενου μέλους, το οποίο φοιτά σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εκτός του τόπου μόνιμης κατοικίας του, εφόσον ένας τουλάχιστον γονέας είναι εργαζόμενος σε επιχείρηση της παραγράφου 1 ή της παραγράφου 3 του ως άνω άρθρου, και του οποίου έχει ανασταλεί προσωρινά η σύμβαση εργασίας λόγω των μέτρων αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τηρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων του ίδιου άρθρου.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 4**Επέκταση οικονομικών ενισχύσεων**

Όπου στο άρθρο πρώτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), το οποίο αντικατέστησε το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του όγδοου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), αναφέρεται η φράση «μέχρι και πέντε (5) εργαζομένους», η φράση αυτή αντικαθίσταται με τη φράση «μέχρι και είκοσι (20) εργαζομένους».

Άρθρο 5**Μετατάξεις στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων**

Η περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4652/2020 (Α' 9), αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. Η μετάταξη πραγματοποιείται σε κενή οργανική θέση μόνιμου υπαλλήλου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Εφόσον για προκηρυσσόμενη θέση μόνιμου προσωπικού δεν υποβληθούν αιτήσεις από μόνιμους υπαλλήλους ή οι αιτούντες μόνιμοι υπάλληλοι δεν έχουν τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, δύναται να επιλεγεί υπάλληλος με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Ο υπάλληλος που επιλέγεται μετατάσσεται σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, με παράλληλη δέσμευση της κενής οργανικής θέσης μόνιμου προσωπικού για όσο χρόνο υφίσταται η προσωποπαγής θέση.

Η συσταθείσα προσωποπαγής θέση καταργείται αυτοδικαίως με την καθ' οποιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου.»

Άρθρο 6**Παράταση προθεσμιών εισπραξης ειδικού φόρου κατανάλωσης, φόρου προστιθέμενης αξίας και λοιπών επιβαρύνσεων**

Παρατείνονται έως τις 25 Ιουνίου 2020 η εισπραξη από τις τελωνειακές αρχές του ειδικού φόρου κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), του φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α) και των λοιπών επιβαρύνσεων, που αναλογούν σε έτοιμα προς κατανάλωση αλκοολούχα ποτά και άλλα αλκοολούχα προϊόντα, τα οποία εξήλθαν από καθεστώς αναστολής τον μήνα Μάρτιο του 2020 και έως τις 25 Ιουλίου 2020 η εισπραξη των ανωτέρω επιβαρύνσεων που αναλογούν στα εν λόγω προϊόντα, τα οποία εξήλθαν από καθεστώς αναστολής τον μήνα Απρίλιο του 2020. Τα ανωτέρω ποσά βεβαιώνονται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 110 και την παρ. 5 του άρθρου 109 του ν. 2960/2001 (Α' 265). Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής των οφειλόμενων επιβαρύνσεων για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 110 του ν. 2960/2001.

Άρθρο 7**Μεταβατική λειτουργία Εθνικού Συμβουλίου Καταπολέμησης του Ντόπινγκ**

Στην περίπτωση β' της παρ. 2.1. του άρθρου 2 του ν. 4373/2016 (Α' 49) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο, ως εξής:

«Μετά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του προηγούμενου εδαφίου και μέχρι να ολοκληρωθεί η στελέχωση και διαπιστωθεί, κατόπιν αυτής, η εν γένει λειτουργική ετοιμότητα του Ε.Ο.Κ.Α.Ν., εξακολουθεί να λειτουργεί το Ε.Σ.ΚΑ.Ν. ως προς τα επείγοντα ζητήματα, ιδίως δε ως προς τις τρέχουσες οικονομικές υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες των περιπτώσεων (α) και (ε) της παρ. 5 του άρθρου 128 ΣΤ' του ν. 2725/1999 (Α' 121), που αφορούν στη διαδικασία διενέργειας των ελέγχων ντόπινγκ και διαχείρισης των αποτελεσμάτων τους. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο λειτουργική ετοιμότητα του Ε.Ο.Κ.Α.Ν. βεβαιώνεται με διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού, η οποία εκδίδεται το αργότερο μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών

από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ανωτέρω διαπιστωτικής πράξης λήγει η λειτουργία του Ε.Σ.ΚΑ.Ν. και στη θέση του υπεισέρχεται ο Ε.Ο.Κ.Α.Ν., χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη ενέργεια ή διατύπωση.»

Άρθρο 8
Δυνατότητα τροποποίησης κανονισμών και προκηρύξεων αθλητικών διοργανώσεων με άμεση ισχύ

1. Ειδικώς για την αγωνιστική περίοδο 2019-2020, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης ρύθμισης και ιδίως των απαγορεύσεων που θεσπίζονται με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 101Δ και της παρ. 3 του άρθρου 131 του ν. 2725/1999 (Α' 121), επιτρέπεται η τροποποίηση, με άμεση ισχύ, των κανονισμών διάρθρωσης, οργάνωσης και διεξαγωγής όλων των πρωταθλημάτων (ομαδικών, ατομικών, ερασιτεχνικού και επαγγελματικού αθλητισμού), καθώς και των σχετικών με τα πρωταθλήματα αυτά προκηρύξεων.

2. Οι τροποποιήσεις της παραγράφου 1, γίνονται με απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) του συνόλου των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή της εκτελεστικής επιτροπής της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας ή της διοργανώτριας αρχής, κατά περίπτωση, και δεν εγκρίνονται ούτε επικυρώνονται από τη γενική συνέλευση, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης καταστατικής ή κανονιστικής ρύθμισης.

Άρθρο 9
Στήριξη ανέργων

Το άρθρο έβδομο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης» (Α' 68), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο έβδομο
Στήριξη ανέργων

1. Η διάρκεια της τακτικής επιδότησης ανεργίας, του επιδόματος μακροχρονίως ανέργων, του βοηθήματος ανεργίας αυτοτελώς και ανεξαρτήτως απασχολούμενων ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ - τ. Ο.Α.Ε.Ε., τ. Ε.Τ.Α.Π. - Μ.Μ.Ε. και του βοηθήματος ανεργίας αυτοτελώς και ανεξαρτήτως απασχολούμενων - ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ - τ. ΕΤΑΑ (τ. Τομέας ΤΣΜΕΔΕ, τ. Τομέας ΤΣΑΥ, τ. Τομέας Ασφάλισης Νομικών), για όσους δικαιούχους έληξε ή θα λήξει εντός του πρώτου τετραμήνου του έτους 2020, παρατείνεται για δύο (2) μήνες από την ημερομηνία λήξης της.

2. Οι ημέρες επιδότησης του χρονικού διαστήματος της παράτασης της παραγράφου 1 εξαιρούνται του περιορισμού της παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 1545/1985 (Α' 91). Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197) και του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να παρατείνεται περαιτέρω η διάρκεια των παροχών της παραγράφου 1 και να ορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων.»

Άρθρο 10
Μέτρα στήριξης ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και ιδιοκτητών ατομικών επιχειρήσεων

Το εικοστό πέμπτο άρθρο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο εικοστό πέμπτο
Μέτρα στήριξης ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοτελώς απασχολούμενων και ιδιοκτητών ατομικών επιχειρήσεων

Στην παρ. 2 του άρθρου 8 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η λέξη «αναστολή» αντικαθίσταται από τη λέξη «παράταση»,

β) μετά από τη φράση «των ασφαλιστικών εισφορών», προστίθεται η φράση «αναστολή της είσπραξης»,

γ) στο τέλος της παραγράφου 2 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, ο τρόπος και το χρονικό διάστημα εξόφλησης των απαιτήσεων, των οποίων παρατείνεται η προθεσμία καταβολής για τους δικαιούχους, όπως αυτοί ορίζονται στις σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Η ισχύς της παρ. 2 αρχίζει από τις 20.3.2020.»

Άρθρο 11
Ζητήματα προσωπικού της «Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας ΑΕ»

Η παρ. 8 του άρθρου πέμπτου του ν. 3912/2011 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Επιτρέπεται η απόσπαση στην Εταιρεία και στις άμεσες θυγατρικές της μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού, με αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα της Εταιρείας, από το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28), ή ανεξάρτητες αρχές, για διάστημα τριών (3) ετών, η οποία μπορεί να παρατείνεται μία φορά για ίσο χρονικό διάστημα. Ο υπάλληλος υποβάλλει αίτηση για απόσπαση στην Εταιρεία, η οποία συνοδεύεται από αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα και εγκρίνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο, χωρίς να απαιτείται προς τούτο η γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του φορέα από τον οποίο αποσπάται ο υπάλληλος, ακολούθως δε εκδίδεται κοινή απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου, κατά παρέκκλιση των

σχετικών διατάξεων περί της διαδικασίας της κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224), τηρουμένων ωστόσο των σχετικών προϋποθέσεων του άρθρου 4 του ν. 4440/2016. Το κόστος της μισθοδοσίας βαρύνει την Εταιρεία ή την άμεση θυγατρική της, στην οποία αποσπάται ο υπάλληλος. Ειδικότερα θέματα του προσωπικού που αποσπάται ρυθμίζονται από τον κανονισμό προσωπικού και αποδοχών της Εταιρείας για το οποίο ισχύουν αναλογικώς το άρθρο 3 και η παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται και για το προσωπικό που έχει ήδη αποσπαστεί στην Εταιρεία.»

Άρθρο 12

Τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ»

1. Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του καταστατικού της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία», που κωδικοποιήθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 3912/2011 (Α' 17), αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Η στήριξη των επιχειρήσεων που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, καθώς και η παροχή σε αυτές καθοδήγησης και επιχειρηματικών συμβουλών ανάπτυξης και οργάνωσης, με σκοπό την προώθηση της ανταγωνιστικότητάς τους, τον οργανωτικό, τεχνολογικό και λογιστικό εκσυγχρονισμό τους, την εισαγωγή ορθολογικών δομών στην οργάνωση και λειτουργία τους, την ενθάρρυνση της εξωστρέφειας και της διεθνούς ανάπτυξής τους».

2. Στην περίπτωση ιδ' της παρ. 4 του άρθρου 4 του καταστατικού της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία» που κωδικοποιήθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 3912/2011, μετά τη λέξη «ανωτέρω» διαγράφεται το κόμμα, τίθεται τελεία και διαγράφονται οι λέξεις: «πλην της απευθείας παροχής πιστώσεων».

Άρθρο 13

Παράταση θητείας μελών Διοικητικών και Εποπτικών Συμβουλίων Προμηθευτικών Φαρμακευτικών Συνεταιρισμών

1. Η θητεία των τακτικών και αναπληρωματικών μελών των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων των προμηθευτικών φαρμακευτικών συνεταιρισμών, η οποία, βάσει του οικείου καταστατικού τους, έληξε κατά το χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4682/2020 (Α' 76), και μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας, ή αναμένεται να λήξει το αργότερο έως την 30ή Ιουνίου 2020, παρατείνεται για δύο (2) μήνες, από την ημερομηνία λήξης της.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή του οργάνου διοίκησης του ανωτέρω νομικού προσώπου που εκδίδεται έως την 31η Αυγούστου 2020, η θητεία των μελών των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων της παραγράφου 1 μπορεί να παρατείνεται περαιτέρω για χρονικό διάστημα μέχρι τεσσάρων (4) μηνών ακόμη, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο 14

Ρύθμιση θεμάτων

του προσωπικού των Επιμελητηρίων

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 238 του ν. 4610/2019 (Α' 70) τροποποιείται ως εξής:

«Αν πρόκειται για προσωπικό με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, το μεταφερόμενο προσωπικό κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις, που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο, αντίστοιχες των τυπικών προσόντων που κατέχει, λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας του που έχει διανυθεί στον φορέα προέλευσης για τη μισθολογική και βαθμολογική του κατάταξη.»

2. Η διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 238 του ν. 4610/2019, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 1, ανατρέχει στον χρόνο ισχύος της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 238 του ν. 4610/2019.

Άρθρο 15

Ρύθμιση θεμάτων οικονομικής ενίσχυσης φορέων των Επιμελητηρίων

Η περίπτωση η' της παρ. 3 του άρθρου 65 του ν. 4497/2017 (Α' 171), τροποποιείται ως εξής:

«η. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τους ενισχύουν οικονομικά δράσεις επαγγελματικών συλλόγων, συμπεριλαμβανομένων των αναγνωρισμένων συνδικαλιστικών οργανώσεων υπαλλήλων των Επιμελητηρίων και εργοδοτικών οργανώσεων, εμπορικών ή βιοτεχνικών συλλόγων ή Ομοσπονδιών αυτών, Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) και σωματείων στο πλαίσιο του σκοπού τους. Το συνολικό ποσό που διατίθεται ετησίως για τις επιχορηγήσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% των ετήσιων τακτικών εσόδων κάθε Επιμελητηρίου.

Το ανωτέρω ποσοστό μπορεί να αυξηθεί με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από τεκμηριωμένο αίτημα Επιμελητηρίου, με σκοπό, αποκλειστικά, την κάλυψη δαπανών μισθοδοσίας υπαλλήλων των φορέων του α' εδαφίου της παρούσας περίπτωσης, οι οποίοι διατίθενται στο οικείο Επιμελητήριο για την υποστήριξη των εργασιών του τακτικού προσωπικού και οι οποίοι είχαν προσληφθεί πριν από τη δημοσίευση του ν. 4497/2017.

Σε περίπτωση έκτακτης και επείγουσας ανάγκης, το ποσοστό της παραγράφου 1 μπορεί να αυξηθεί κατά 2,5 ποσοστιαίες μονάδες με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από τεκμηριωμένο αίτημα Επιμελητηρίου, με σκοπό, αποκλειστικά, την παροχή κάθε μορφής δωρεάς προς φορείς του δημοσίου τομέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3Α του ν. 4182/2013 (Α' 185).

Η μισθολογική κατάταξη των υπαλλήλων των φορέων του α' εδαφίου της παρούσας περίπτωσης, οι οποίοι διατίθενται στο οικείο Επιμελητήριο για την υποστήριξη των εργασιών του τακτικού προσωπικού και οι οποίοι είχαν προσληφθεί πριν από τη δημοσίευση του ν. 4497/2017, δεν δύναται να υπερβαίνει την αντίστοιχη μισθολογική κατάταξη του τακτικού προσωπικού του οικείου Επιμελητηρίου.»

Άρθρο 16**Διατάξεις περί σώρευσης ενισχύσεων αναπτυξιακών νόμων**

1. Η περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4399/2016 (Α' 117), αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται βάσει των καθεστώτων του παρόντος επιτρέπεται να υπαχθούν σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων ή καθεστώς ενισχύσεων «ήσσονος σημασίας» (de minimis), με την προϋπόθεση ότι η σώρευση των ενισχύσεων του καθεστώτος του παρόντος με τις ενισχύσεις συγκεκριμένων άλλων καθεστώτων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν οδηγεί σε υπέρβαση της έντασης ή των ποσών ενίσχυσης που ορίζονται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (Γ.Α.Κ.), στους Κανονισμούς «ήσσονος σημασίας» (de minimis) ή στην οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3, 4 και 5 του άρθρου 8 Γ.Α.Κ.».

2. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου 1 καταλαμβάνουν και τα επενδυτικά σχέδια για τα οποία έχει εκδοθεί, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, απόφαση υπαγωγής στα καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια για τα οποία οι αιτήσεις υπαγωγής στα καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016 είναι σε διαδικασία εξέτασης.

3. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλογικά και στα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των ν. 3299/2004 (Α' 261) και 3908/2011 (Α' 8).

4. Σε περίπτωση που η σώρευση ενισχύσεων, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 3, οδηγεί σε υπέρβαση των ανώτατων ορίων ή/και εντάσεων ενίσχυσης, σύμφωνα με το ισχύον κατά την περίοδο των αιτήσεων υπαγωγής ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο, αποφασίζεται η προσαρμογή στα εν λόγω όρια ή/και εντάσεις ενίσχυσης.

Άρθρο 17**Συναινετική έγγραφη, ανάκληση, εξάλειψη και μεταρρύθμιση προσημείωσης υποθήκης**

1. Για το χρονικό διάστημα από τις 28 Απριλίου 2020 έως και τις 30 Ιουνίου 2020 η εκδίκαση υποθέσεων χο-

ρήγησης άδειας συναινετικής έγγραφης προσημείωσης υποθήκης διεξάγεται ως εξής:

α) Η συζήτηση διεξάγεται εγγράφως, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 115 ΚΠολΔ και οι διάδικοι παρίστανται στο ακροατήριο του δικαστηρίου με δήλωση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 242 ΚΠολΔ.

β) Στη δήλωση της περίπτωσης α', που υπογράφεται από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του καθ' ου η αίτηση, επισυνάπτεται η έγγραφη συναίνεση του καθ' ου στην αιτούμενη προσημείωση ή του τρίτου κυρίου του ακινήτου, με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής τους από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του καθ' ου.

γ) Στην έγγραφη συναίνεση προσδιορίζονται σαφώς η ασφαλιζόμενη με την προσημείωση απαίτηση και το ποσό της απαίτησης για το οποίο χορηγείται η συναινετική έγγραφη προσημείωσης και περιγράφεται λεπτομερώς το προσημειούμενο ακίνητο.

2. Κατά το χρονικό διάστημα της παραγράφου 1, η ανάκληση, η εξάλειψη και η μεταρρύθμιση συναινετικής προσημείωσης υποθήκης γίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1. Η συναίνεση του προσημειούχου δανειστή δίνεται εγγράφως με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του.

3. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης δύναται να παρατείνεται η ισχύς των διατάξεων του παρόντος, πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 18**Περιορισμός δικαστικών διακοπών για το δικαστικό έτος 2019-2020**

Οι δικαστικές διακοπές για το τρέχον δικαστικό έτος που λήγει στις 15 Σεπτεμβρίου 2020, αρχίζουν τη 16η Ιουλίου 2020 και λήγουν την 31η Αυγούστου 2020.

Άρθρο 19**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 25 Απριλίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Υφυπουργός

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός
στον Πρωθυπουργό

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 25 Απριλίου 2020

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

